

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “การพัฒนาต้นแบบหลักสูตรเกษตรปลอดภัยและเกษตรอินทรีย์ตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงด้วยการศึกษาทางไกล” คณะผู้วิจัยได้แบ่งการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเป็น 2 ส่วน คือ การพัฒนาต้นแบบหลักสูตรเกษตรปลอดภัยและเกษตรอินทรีย์ตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงและการประเมินต้นแบบหลักสูตรเกษตรปลอดภัยและเกษตรอินทรีย์ตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงและกระบวนการจัดการเรียนรู้ตามต้นแบบหลักสูตร ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ส่วนที่ 1 การพัฒนาต้นแบบหลักสูตรเกษตรปลอดภัยและเกษตรอินทรีย์ตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเป็น 3 ตอน ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 กระบวนการพัฒนาต้นแบบหลักสูตร

ตอนที่ 2 หลักสูตรเกษตรปลอดภัยและเกษตรอินทรีย์ตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง

ตอนที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนรู้ตามต้นแบบหลักสูตร

ส่วนที่ 2 การประเมินต้นแบบหลักสูตรเกษตรปลอดภัยและเกษตรอินทรีย์ตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงและกระบวนการจัดการเรียนรู้ตามต้นแบบหลักสูตร

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเป็น 5 ตอน ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้เรียนรู้และความคิดเห็นเบื้องต้นเกี่ยวกับการเรียนรู้ตามหลักสูตรของผู้เรียน

ตอนที่ 2 บริบทของหลักสูตร ได้แก่ ความเหมาะสมของวัตถุประสงค์ของหลักสูตร

ตอนที่ 3 ปัจจัยเบื้องต้นของหลักสูตร ได้แก่ ความเหมาะสมของเนื้อหาของหลักสูตรและความเหมาะสมขององค์ประกอบของหลักสูตร

ตอนที่ 4 กระบวนการของหลักสูตร ได้แก่ ความเหมาะสมของกระบวนการจัดการเรียนรู้ของหลักสูตร ความเหมาะสมของมาตรฐานการเรียนรู้ของหลักสูตร และความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนรู้ในรูปแบบอื่นๆ

ตอนที่ 5 ผลผลิตของหลักสูตร ได้แก่ การบรรลุผลตามมาตรฐานการเรียนรู้ของหลักสูตร

ตอนที่ 6 ผลกระทบ ได้แก่ การเปลี่ยนแปลงจากการเรียนรู้ระดับบุคคลระดับกลุ่มระดับชุมชนระดับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

โดยมีรายละเอียดดังนี้

ส่วนที่ 1 การพัฒนาต้นแบบหลักสูตรเกษตรปลอดภัยและเกษตรอินทรีย์ตาม แนวเศรษฐกิจ พอเพียง

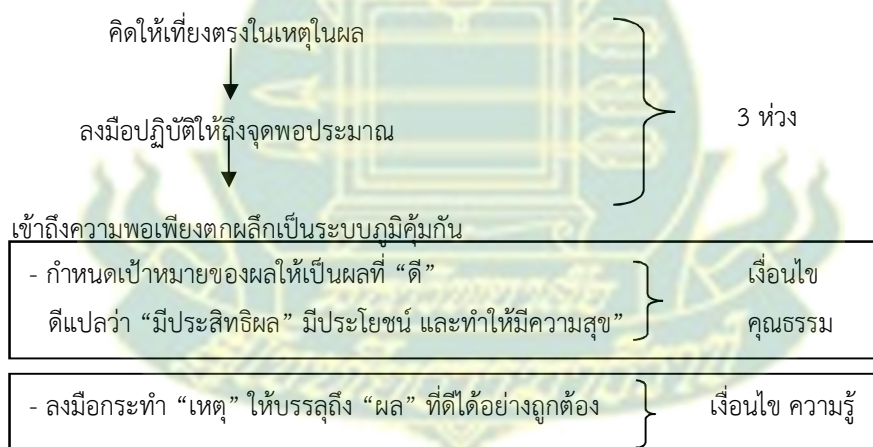
ตอนที่ 1 กระบวนการพัฒนาต้นแบบหลักสูตร

ขั้นตอนในการพัฒนาหลักสูตรมีการดำเนินงานดังต่อไปนี้

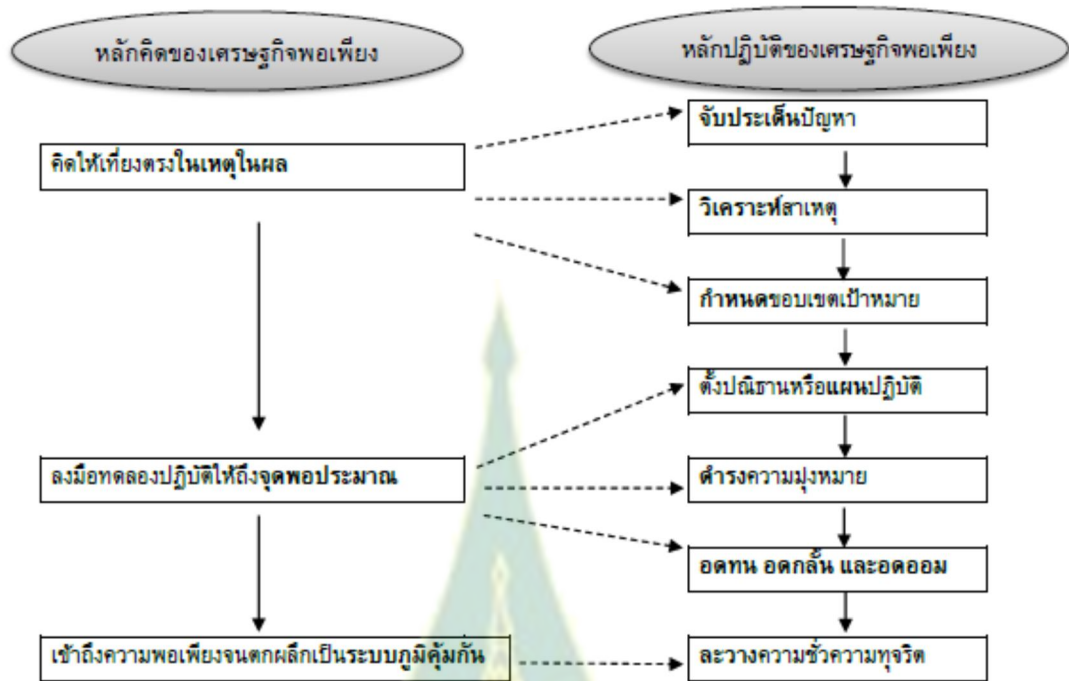
1.1 จัดการประชุมหารือระหว่างผู้บริหาร คณาจารย์และผู้ทรงคุณวุฒิด้านเศรษฐกิจพอเพียง ผลจากการประชุมได้ปรัชญาและแนวคิดเพื่อนำไปกำหนดลักษณะของหลักสูตร และแนวทางการพัฒนาหลักสูตรว่าควรเป็นหลักสูตรที่มีลักษณะ ดังต่อไปนี้

- 1.1.1 ต้องเป็นการเรียนรู้ว่าอะไรเป็น “เหตุ” ที่ก่อให้เกิด “ผล”
- 1.1.2 เน้นพฤติกรรมที่ทำให้ “เกิดผล” ที่ดี
- 1.1.3 ทำให้เกิดการลงมือประพฤติปฏิบัติให้ถึงจุด “พอประมาณ”
- 1.1.4 ทำให้เกิดการตกผลึกเป็น “ปัญญา”
- 1.1.5 ปฏิบัติด้วย “ความรู้และคุณธรรม”

สำหรับเนื้อหาในหลักสูตรเป็นการนำหลักคิดของเศรษฐกิจพอเพียง (3 ห่วง 2 เงื่อนไข) เป็นแนวทางในการถอดรูปร่างโครงสร้างและรายละเอียดหลักสูตร ดังนี้

ภาพที่ 4.1 หลักคิดของเศรษฐกิจพอเพียง (3 ห่วง 2 เงื่อนไข)

ภาพที่ 4.2 การถอดหลักคิดสู่หลักปฏิบัติของเศรษฐกิจพอเพียง

- 1.2 แต่งตั้งคณะทำงานและที่ปรึกษาหลักสูตร
- 1.3 จัดสัมมนาระดมสมองร่วมกันกำหนดสภาพที่พึงประสงค์ในการเรียนรู้และกระบวนการ
พึงประสงค์
- 1.4 ลงพื้นที่เพื่อสอบถามประชาชน เกษตรกรเกี่ยวกับปัญหา ความคาดหวังและการเรียนรู้ที่
พึงประสงค์
- 1.5 ศึกษาดูงาน การแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงในพื้นที่ต่างๆ
- 1.6 ประชุมคณะทำงานและผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อออกแบบและยกร่างหลักสูตร
- 1.7 ลงนามความร่วมมือการดำเนินงานหลักสูตรระหว่างมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชและ
หน่วยงานภาคี ภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาชน ภาคสถาบันการศึกษา
- 1.8 จัดสัมมนาผู้เกี่ยวข้องเพื่อวิพากษ์และให้ข้อเสนอแนะต่อหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้
ตามหลักสูตร
- 1.9 จัดทำหลักสูตรเพื่อทดลองใช้การจัดการเรียนรู้
- 1.10 ทดลองหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ในหลักสูตร
- 1.11 ประเมินผลหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้

ตอนที่ 2 หลักสูตรเกษตรปลอดภัยและเกษตรอินทรีย์ตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง

ปรัชญาการเรียนรู้ของโครงการได้นำแนวทางตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงซึ่งเน้นไปที่ “ความประพฤติที่ทำอะไรเพื่อให้เกิดผล” โดยเป็นกระบวนการเรียนรู้จากการลงมือประพฤติปฏิบัติให้ถึงจุด “พอประมาณ” (ที่ไม่มากหรือน้อยเกินไปจนไม่เกิดผลที่ดี) อันมิใช่สักแต่ให้คิดได้อย่างเที่ยงตรงในเหตุในผล โดยที่ไม่ลงมือปฏิบัติอะไร ซึ่งในที่สุดการเรียนรู้จากการลงมือประพฤติปฏิบัติเช่นนี้ ก็จะนำไปสู่ความเปลี่ยนแปลงของชีวิตผู้เรียนรู้ในทางที่เจริญงอกงามขึ้นและตกผลึกเป็น “ปัญญา” ที่สามารถจะนำไปสู่การแก้ปัญหาต่างๆ ได้อย่างถูกต้องเที่ยงตรงในเหตุในผลยิ่งขึ้น อันจะกลายเป็น “ภูมิคุ้มกัน” ของชีวิตต่อไป

การเข้าใจว่า “ผลที่ดี” คืออะไรเป็นเงื่อนไขด้าน “คุณธรรม” ขณะที่การเข้าใจว่าจะต้องกระทำ “เหตุ” อะไรเพื่อนำไปสู่ “ผลที่ดี” นั้นๆ เป็นเงื่อนไขด้าน “ความรู้” ฉะนั้นหลัก 3 ห่วง 2 เงื่อนไข ของเศรษฐกิจพอเพียงที่มีการเผยแพร่อย่างกว้างขวาง อันได้แก่ “ความมีเหตุผล ความพอประมาณ และการมีภูมิคุ้มกัน” กับเงื่อนไขของ “ความรู้และคุณธรรม” ถ้าอธิบายให้เป็น “กระบวนการเรียนรู้” (learning process) ดังแนวทางที่อธิบายมาข้างต้น ก็จะได้เห็นว่าปรัชญาการเรียนรู้ของเศรษฐกิจพอเพียง มีลักษณะที่คล้ายคลึงมากกับ “กระบวนการเรียนรู้แบบวิทยาศาสตร์” (scientific method) ที่ประกอบด้วยขั้นตอนการ “ตั้งสมมติฐาน” ว่าอะไรเป็น “เหตุ” (หรือตัวแปรนำ) ที่ก่อให้เกิด “ผล” (หรือตัวแปรตาม) ต่างๆ จากนั้นก็ “ทดลองพิสูจน์สมมติฐาน” ดังกล่าว (ให้ถึงจุด “พอประมาณ” ที่ไม่มากหรือน้อยเกินไป เพื่อจะประมวลผลได้อย่างมีประสิทธิภาพ) สุดท้ายจึง “สรุปผลการทดลอง” ให้ตกผลึกเป็น “ปัญญา” ที่สามารถจะนำไปประยุกต์ใช้กับการแก้ปัญหาเรื่องอื่นๆ ในลักษณะคล้ายคลึง กันนี้ได้ต่อไป (ซึ่งก็จะกลายเป็น “ภูมิคุ้มกัน” ของชีวิตในที่สุด)

จากปรัชญาการเรียนรู้ดังกล่าวที่ได้กล่าวมาเมื่อประยุกต์ใช้กับการสร้างชุด การเรียนรู้เกษตรปลอดภัย เกษตรอินทรีย์ตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง จะมีลักษณะพิเศษที่แตกต่างจากการ ศึกษาภายใต้ระบบการศึกษาปกติที่เป็นทางการ คือ

1) ใช้ชุดสื่อวีดิทัศน์ สื่อ On line เป็นเครื่องมือหลักของการสร้างกระบวนการเรียนรู้ อันทำให้ต้นทุนการเรียนรู้มีต่ำมาก แต่ให้ผลสัมฤทธิ์สูง (มีประสิทธิภาพ) เพราะเรียนรู้จากประสบการณ์ของต้นแบบบุคคล กลุ่ม ชุมชน เครือข่ายที่แท้จริง เป็นกรณีศึกษา กรณีตัวอย่าง และสามารถใช้อุปกรณ์ใดๆ ในแต่ละหมู่บ้านเป็นที่เรียนก็ได้ขอเพียงให้มีเครื่องมือ โทรทัศน์ โดยไม่ต้องลงทุนก่อสร้างอาคารอะไรเพิ่ม อีกทั้งสามารถใช้วิทยากรกระบวนการจากคนในแต่ละกลุ่ม ชุมชนเป็นผู้ทำหน้าที่จัดการความรู้ ส่งผลให้ชาวบ้านไม่ต้องเสียเวลาเดินทางไปเรียนในสถานที่ห่างไกลตลอดจนสามารถจะกำหนดตารางเวลาเรียนรู้ที่เหมาะสมร่วมกันได้โดยไม่ให้กระทบต่อวิถีการทำมาหากิน จึงสามารถเรียนรู้ ร่วมกันอย่างต่อเนื่องและได้ความรู้ครบถ้วนเป็นระบบ (package) ที่จำเป็นต่อการแก้ปัญหาของเกษตรกร ภายใต้บริบทของปัญหาที่

แตกต่างกัน (เนื่องจากสามารถใช้สื่อที่มีเรื่องราวความรู้หลากหลายช่วยในการจัดการเรียนรู้โดยไม่มีข้อติดขัดด้านตัวผู้สอนหรือวิทยากรเก่งๆ ที่จะมีปัญหาในการเดินทางไปสอนยังสถานที่ต่างๆ ทั่วประเทศ)

2) **เน้นการเรียนรู้จากการลงมือประพฤติปฏิบัติ** ด้วยการอาศัยประเด็นปัญหาของ แต่ละชีวิต แต่ละครอบครัว แต่ละกลุ่ม ชุมชนท้องถิ่น เป็นโจทย์เพื่อหาคำตอบในการแก้ปัญหาเหล่านั้น ผ่าน การทำโครงการต่างๆ อันจะก่อให้เกิดประโยชน์สุขทั้งต่อผู้เรียน ครอบครัว กลุ่มและชุมชนท้องถิ่น (มี ประโยชน์) กระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางนี้ ช่วยให้แม้แต่คนที่อ่านหนังสือไม่ออก เขียน ไม่ได้ ก็สามารถจะร่วมเรียนรู้และพัฒนาศักยภาพในการแก้ปัญหาของชีวิตตนเองและครอบครัว จาก หลักสูตรการเรียนรู้ที่ออกแบบให้สามารถรองรับกลุ่มคนซึ่งมีพื้นฐานการศึกษาอันแตกต่างหลากหลายได้ เนื่องจากเน้นเรียนรู้ด้วยการดูสื่อเรื่องเล่าต่างๆ และการทำโครงการ เพื่อแก้ปัญหาของแต่ละชีวิต ครอบครัว กลุ่ม อันสอดคล้องกับวิธีการเรียนรู้ตามปกติของผู้คนอยู่แล้ว เพียงแต่จัดการเรียนรู้ตามธรรมชาตินี้ให้เป็น ระบบขึ้นและสร้าง “ระเบียบวินัยของการเรียนรู้” (discipline) ผ่านการให้ **ใบวุฒิบัตร** ที่จะออกให้กับผู้ที่มี วินัยของการเรียนรู้ตามมาตรฐานที่กำหนด ทั้งนี้เพื่อเป็น “สัญญาะ” แห่งการรับรองคุณค่าของ “ความรู้” ที่สามารถจะแก้ปัญหาชีวิตของผู้เรียน ครอบครัว กลุ่มและชุมชนท้องถิ่นต่างๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3) **เน้นการเรียนรู้ร่วมกันเป็นกลุ่มของคนที่ย้ายในบริเวณใกล้เคียงกันโดยใช้พื้นที่เป็นตัวตั้ง** อัน จะนำไปสู่การรวมกลุ่มของคนที่มีฐานความรู้ความเข้าใจ (หรือทฤษฎี) ที่ใกล้เคียงกันซึ่งจะก่อให้เกิดความ ประหยัดของขนาด (economy of scale) ในการพึ่งพาช่วยเหลือเกื้อกูลกันทั้งด้านการผลิต การตลาด การบริโภค การจัดการทรัพยากรสิ่งแวดล้อม ฯลฯ ของคนในแต่ละชุมชนตลอดจนนำไปสู่การสร้าง ความ แข็งแรงของกลุ่ม ชุมชนท้องถิ่นจนก่อเกิดเป็นสภาพแห่งความมี “มิตรดี สหายดี สภาพสังคมสิ่งแวดล้อม ที่ดี” ซึ่งเอื้อต่อการเสริมสร้างความเจริญงอกงามทางจิตปัญญาของผู้คน (ทำให้มีความสุขอย่างยั่งยืน)

2.1 ระดับการเรียนรู้ในหลักสูตร

ระดับการเรียนรู้ของหลักสูตรได้แบ่งออกเป็น 3 ระดับ ได้แก่

ระดับที่ 1 เน้นการแก้ปัญหาของชีวิตระดับปัจเจกบุคคลและครัวเรือนให้หมด หนี้สิน ลดต้นทุน ทำเกษตรปลอดภัย เกษตรอินทรีย์ มีอาชีพการงานที่มั่นคง มีครอบครัวที่อบอุ่น ลด อบายมุขสิ่งเสพติดที่เป็นทางแห่งความเสื่อมของชีวิต ตลอดจนมีสุขภาพกายสุขภาพจิตที่แข็งแรง

ระดับที่ 2 เน้นการแก้ปัญหาระดับของกลุ่มคนที่มีการรวมตัวจัดตั้งเป็นกลุ่มลักษณะ ต่างๆ ให้เกิดเป็นกลุ่มที่มีความแข็งแรงมั่นคง สามารถพึ่งพาช่วยเหลือเกื้อกูลกันเพื่อเสริมสร้างความ แข็งแรงของสุขภาพะทั้งในมิติทางด้านกาย (Physical Health) จิต (Mental Health) สังคม (Social Health) และจิตปัญญา (Spiritual Health) ของสมาชิกกลุ่ม

ระดับที่ 3 เน้นการแก้ปัญหาระดับเครือข่ายที่เชื่อมโยงกลุ่มคนหลายกลุ่ม เพื่อช่วยเหลือ เกื้อกูลกันในมิติต่างๆ ในการขับเคลื่อนเกษตรปลอดภัย เกษตรอินทรีย์

2.2 วัตถุประสงค์ของหลักสูตร

- 1) เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจและสามารถอธิบายหลักแนวคิดเกษตรปลอดภัยและเกษตรอินทรีย์ตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง และระบุคุณค่า ความสำคัญ ประโยชน์ของเกษตรปลอดภัยและเกษตรอินทรีย์ได้
- 2) เพื่อให้ผู้เรียนรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง รู้จักคิด วิเคราะห์ เชื่อมโยงอย่างเป็นระบบได้
- 3) เพื่อให้ผู้เรียนสามารถบอกถึงความตั้งใจและความคาดหวังที่จะประพฤติปฏิบัติตนในวิถีเกษตรปลอดภัยและเกษตรอินทรีย์ตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง และนำแผนการดำเนินชีวิตของตนเอง ครอบครัว กลุ่ม และชุมชนไปปฏิบัติได้
- 4) เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความภาคภูมิใจ มั่นใจ และเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมเข้าสู่วิถีเกษตรปลอดภัยและเกษตรอินทรีย์ตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงได้
- 5) เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ การบูรณาการร่วมกันขององค์กรภาคีต่างๆ ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาชน ภาคท้องถิ่น และภาคสถาบันการศึกษาในการขับเคลื่อนเกษตรปลอดภัยและเกษตรอินทรีย์ตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง

2.3 คุณสมบัติของผู้มีสิทธิเรียนรู้

ในส่วนของผู้มีสิทธิในการเรียนรู้ได้กำหนดให้ประชาชน และผู้สนใจได้มีสิทธิในการเรียนรู้ อย่างไรก็ตามได้กำหนดคุณสมบัติของผู้มีสิทธิเรียนรู้ ดังนี้

- 1) มีความมุ่งมั่นและต้องการทำเกษตรปลอดภัยและเกษตรอินทรีย์ และการพัฒนาคุณภาพชีวิตของตนเอง
 - 2) มีเวลาและตั้งใจในการเข้าเรียนรู้และสามารถเข้าร่วมเรียนรู้อย่างสม่ำเสมอ
 - 3) สามารถรวมกลุ่มผู้สนใจที่จะเรียนรู้ร่วมกันในแต่ละกลุ่ม ชุมชน หรือองค์กรได้
- ผู้ที่มีคุณสมบัติครบทั้ง 3 ข้อจะเป็นผู้มีสิทธิเข้าเรียนรู้ในหลักสูตรนี้ ซึ่งไม่จำกัดวุฒิการศึกษา

2.4 หมวดวิชาและรายละเอียดวิชา

หลักสูตรเกษตรปลอดภัยและเกษตรอินทรีย์ตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงนี้มีหมวดวิชาจำนวน 7 หมวด โดยมีโครงสร้างหลักสูตร คือ 1) หมวดวิชาการจัดการเรียนรู้และฐานข้อมูล 2) หมวดวิชามาตรฐานความปลอดภัยของผลผลิตทางการเกษตร 3) หมวดวิชาการผลิตและการจัดการกลุ่ม 4) หมวดวิชาการกระจายสินค้า 5) หมวดวิชาการเชื่อมโยงผู้บริโภค 6) หมวดวิชา การสื่อสารและประชาสัมพันธ์ แล 7) หมวดวิชาเสริมและสาระบันเทิง โดยมีวิชาในแต่ละหมวด ดังนี้

- 1) หมวดวิชาการจัดการเรียนรู้และฐานข้อมูล
 - 1.1) วิชาการปรับเปลี่ยนกระบวนทัศน์
 - (1) วิธีเศรษฐกิจพอเพียง
 - (2) สถานการณ์การเปลี่ยนแปลงและเกษตรอินทรีย์
 - (3) แนวทางการขับเคลื่อนเกษตรปลอดภัยและเกษตรอินทรีย์

- (4) ระบบเศรษฐกิจวัตถุ (The story of stuff)
 - (5) ข้อตกลงการค้าเสรี: ลงนามเพื่อล้มสลาย
 - (6) มาตรการเจียบ
 - (7) เศรษฐกิจทางเลือก: จินตนาการที่ขาดหายไปของสังคมไทย
 - (8) วิธีการพัฒนาผ้าวิกฤต
 - (9) เปิดปมสังคมไทย
- 1.2) วิชาวิถีเกษตรอินทรีย์
 - (1) เส้นทางเกษตรอินทรีย์
 - (2) เกษตรประณีต 1 ไร่ ไม่ยาก ไม่จน
 - (3) เกษตรอินทรีย์ทางเลือกใหม่ของเกษตรกรไทย
 - (4) การจัดการพืชแบบผสมผสาน (เกษตรอินทรีย์)
 - (5) คนรุ่นใหม่กับวิถีชีวิตเกษตรอินทรีย์เป็นอยู่และยั่งยืน
 - 1.3) วิชาการจัดการกระบวนการเรียนรู้
 - (1) ความรู้คือประทับ ตอนนักเรียนชวานา
 - (2) เกษตรกรรมธรรมชาติที่พิจิตร
 - (3) กรณีศึกษาการจัดการความรู้
 - (4) เกษตรกรยุคใหม่ควรรู้อะไรบ้าง (Smart Planning)
 - (5) การวิจัยกลุ่มผักปลอดสารพิษบ้านจำ ตำบลปงยางคก จังหวัดลำปาง
 - 1.4) วิชาการจัดทำฐานข้อมูล ได้แก่ การจัดทำฐานข้อมูลและเว็บไซต์
- 2) หมวดวิชามาตรฐานความปลอดภัยของผลผลิตทางการเกษตร
 - 2.1) การรับรองมาตรฐานแบบมีส่วนร่วม (PGS)
 - 2.2) การตรวจสอบย้อนกลับสินค้าเกษตร
 - 3) หมวดวิชาการผลิตและการจัดการกลุ่ม
 - 3.1) วิชาการจัดการดิน
 - (1) การปรับปรุงบำรุงดิน
 - (2) ชีวิตในดิน ดินมีชีวิต
 - (3) ภูมิปัญญาหมอดิน เกษตรกรไทย ชุด เทคโนโลยีการพัฒนาที่ดิน ชุดที่ 2
 - (4) ปุ๋ยพืชสด ฟันฟุปรุพี สุ่วิถีเศรษฐกิจพอเพียง
 - (5) การผลิตปุ๋ยอินทรีย์คุณภาพสูง สูตรกรมพัฒนาที่ดิน
 - (6) ซุปเปอร์ พด.1 พด.2 พด.3 สารเร่งจุลินทรีย์เพื่อเพิ่มศักยภาพการผลิตทางการเกษตร
 - (7) ภูมิปัญญาหมอดินอาสา กับสารเร่ง พด.7

- (8) การผลิตจุลินทรีย์โดยใช้สารเร่ง พด.9
 - (9) ปุ๋ยชีวภาพ พด.12 เพิ่มธาตุอาหารและฮอร์โมนพืช
 - (10) การทำดินร่วนซุย ทำปุ๋ยพืชสด ทำปุ๋ยหมักจากขยะ
 - (11) การผลิตปุ๋ยหมักมูลไส้เดือนดิน
 - (12) ความรู้เรื่องปุ๋ยชีวภาพ
 - (13) สาธิตการทำน้ำสกัดชีวภาพ
 - (14) วิธีการทำน้ำหมักโดยไม่ใช้โหมลาสหรือกากน้ำตาล
- 3.2) วิชาการจัดการน้ำ
- (1) จุลินทรีย์แก้ปัญหาน้ำเน่าเสีย
 - (2) พญาแร้งให้น้ำ หมักปุ๋ยในแปลงผัก
- 3.3) วิชาการจัดการความหลากหลายทางชีวภาพและพันธุกรรม
- (1) พันธุกรรมและการทำเกษตรอินทรีย์
 - (2) สงครามเมล็ดพันธุ์
- 3.4) วิชาการจัดการศัตรูพืช ได้แก่ น้ำส้มควันไม้
- 3.5) วิชาการผลิต
- (1) การวางแผนการผลิตและการตลาด
 - (2) ลดต้นทุนการผลิตข้าว
 - (3) การทำนาแบบลดต้นทุนของ ดร.แสวง รวยสูงเนิน
- 3.6) วิชาการจัดการกลุ่มและเครือข่าย
- (1) ปรัชญา แนวคิดและองค์ประกอบวิสาหกิจชุมชน
 - (2) กรณีศึกษา เครือข่ายสมาคมฟื้นฟูหมู่บ้านชนบท
 - (3) กรณีศึกษา เครือข่ายผลิตอาหาร จำกัด (โรงเรียนนมจีน) อำเภอหนองพิดำ
 - (4) กรณีศึกษา ศูนย์วิสาหกิจชุมชนไม้เรียง ตำบลไม้เรียง อำเภอฉวาง
 - (5) กรณีศึกษา วิสาหกิจชุมชนกลุ่มปุ๋ยอินทรีย์ชีวภาพดงบางจาก
 - (6) กรณีศึกษา กลุ่มเกษตรกรทำนาตะโหนด
- 4) หมวดวิชาการกระจายสินค้า
- 4.1) การกระจายสินค้า
 - 4.2) โครงการวิจัยและพัฒนาระบบแลกเปลี่ยนชุมชน
 - 4.3) สร้างสุขเมืองไทย ตอนตลาดนัดสีเขียว
 - 4.4) Social Enterprise ฝ่าวิกฤตด้วยธุรกิจคุณธรรม
 - 4.5) การออกแบบบรรจุภัณฑ์
- 5) หมวดวิชาการเชื่อมโยงผู้บริโภค

5.1) ทู่งแสงตะวัน ส่งผัก ส่งใจ

5.2) คนละไม้คนละมือ การจัดการตลาดที่ด่านช้าง

6) หมวดวิชาการสื่อสารและประชาสัมพันธ์ ได้แก่ การสื่อสารและการประชาสัมพันธ์ชุมชน

7) หมวดวิชาเสริมและสาระบันเทิง

7.1) วิชาการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ

(1) การจัดการทรัพยากรป่าไม้

(1.1) บทเรียนจากป่าชุมชน

(1.2) ความสำเร็จชุมชนบ้านคลองเรือในการอนุรักษ์ป่าต้นน้ำพะโต๊ะ

(2) การจัดการทรัพยากรทะเลและชายฝั่ง

(2.1) ตามหาปูม้ากับลุงจาง

(2.2) ฟันฟูทะเลสาบสงขลา

7.2) วิชาพลังงานทางเลือก ได้แก่ พลังงานทางเลือกในระบบเกษตร

7.3) วิชาสุขภาพ

(1) โยคะกับหมอเขียว

(2) แพทย์ทางเลือกกับหมอเขียว

(3) สร้างสุข เมืองไทย ตอน ลูกผู้ชายตัวจริง

(4) สุขภาพดีด้วยวิถีธรรมชาติกับหมอรุ่ง

(5) พลิกผันชีวิต พิชิตโรคร้าย

(6) หลักการแพทย์วิถีธรรม โรคเกิดและหายได้อย่างไร

7.4) วิชาสาระบันเทิง

(1) เสียงกู่จากครุใหญ่

(2) ยอดหญิงนักพัฒนา

7.5) มาตรฐานการเรียนรู้ของหลักสูตร

ในการเรียนรู้มาตรฐานเชิงพฤติกรรมที่จะเกิดกับผู้เรียน ดังนี้

(1) มีการปรับเปลี่ยนกระบวนทัศน์เข้าสู่วิถีเกษตรปลอดภัยและเกษตรอินทรีย์

ตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง

(2) มีการเสริมสร้างกิจกรรม เพิ่มรายได้ ลดรายจ่าย ลดหนี้สินและลดต้นทุน

การผลิต

(3) มีการทำแผนปฏิบัติการพัฒนาของตนเอง กลุ่ม/ชุมชนด้านเกษตรปลอดภัย

และเกษตรอินทรีย์ตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงในทุกระบบ

(4) สามารถพึ่งพาตนเอง มีความทุกข์น้อยลง มีความสุขมากขึ้น

ตอนที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนรู้ตามต้นแบบหลักสูตร

3.1 ระบบการเรียนรู้

ระบบการเรียนรู้ในหลักสูตร ประกอบด้วย

- 1) การเรียนตามแนวทางการจัดการเรียนรู้ โดยผู้เรียนรู้ศึกษาจากสื่อและการเรียนรู้จากการปฏิบัติตามตารางเวลาที่กำหนด
- 2) การลงมือปฏิบัติโดยจัดทำโครงงานส่วนบุคคลและโครงงานกลุ่ม
- 3) มีผู้จัดการเรียนรู้เป็นผู้ประสานงานและทำหน้าที่วิทยากรกระบวนการ

3.2 การเรียนตามแนวทางการจัดการเรียนรู้

หลักสูตรเกษตรปลอดภัย เกษตรอินทรีย์ตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงนี้ ใช้ระบบการเรียนการสอน โดยจัดสาระของหลักสูตรเป็นชุดวิชาที่บูรณาการเนื้อหา และประสบการณ์ต่างๆ ของวิชาที่เกี่ยวข้องกับระบบการเรียนรู้และฐานข้อมูล ระบบมาตรฐานความปลอดภัยของผลผลิตทางการเกษตร ระบบการผลิตและการจัดการกลุ่ม ระบบการกระจายสินค้า ระบบการเชื่อมโยงผู้บริโภค ระบบการสื่อสารและประชาสัมพันธ์ที่มีความสัมพันธ์กันเข้าไว้ด้วยกันอย่างมีระบบ และเชื่อมโยงระหว่าง การเรียนรู้ในเชิงเนื้อหากับการฝึกปฏิบัติ และการเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตจริง ระบบการเรียนรู้ได้แบ่งเป็น 2 ช่วง โดยมีลักษณะดังนี้

ช่วงระยะที่ 1 ระยะการเข้าใจ เป็นการเรียนรู้ที่เน้นด้านการเรียนรู้เชิงเนื้อหา แนวคิด หลักการและองค์ความรู้ต่างๆ ที่สามารถเข้าใจในการทำการเกษตรปลอดภัยและเกษตรอินทรีย์ได้ เป็นการเรียนรู้จากสื่อวีดิทัศน์คัดสรร สื่อ On line และการทำกิจกรรมหลังจากชมสื่อ การเรียนรู้ โดยกระบวนการกลุ่มในการพูดคุย สรุปล วิเคราะห์ เนื้อหา อย่างน้อย **4 สัปดาห์ (1 เดือน)** สัปดาห์ละ 1 วัน วันละ 3 ชั่วโมง รวม 4 วัน 12 ชั่วโมง เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้และสรุปทบทวนร่วมกัน

ช่วงระยะที่ 2 ระยะการเข้าถึงและพัฒนา เป็นการเรียนรู้ที่เน้นการเรียนรู้จากการปฏิบัติจริงเพื่อการเปลี่ยนแปลงวิถีเกษตรปลอดภัย เกษตรอินทรีย์ที่สามารถเข้าถึง และเกิดการพัฒนาในระดับบุคคลและครอบครัว เป็นการเรียนรู้ โดยการปฏิบัติการจริง **20 สัปดาห์ (5 เดือน)** ดังนี้

- 1) การทำกิจกรรมเพื่อพัฒนาตนเองและครัวเรือนในการทำเกษตรปลอดภัยและเกษตรอินทรีย์ เวลา 20 สัปดาห์
- 2) การเรียนรู้ เสริมจากการพูดคุย ศึกษาดูงาน (ถ้ามี) จากบุคคลต้นแบบ กลุ่มต้นแบบ ชุมชนต้นแบบ รวมถึงการศึกษา ชักถามกับผู้จัดการเรียนรู้และ การเรียนรู้ จากสื่อสิ่งพิมพ์คัดสรร

3) การเรียนรู้ โดยกระบวนการกลุ่มในการพูดคุย สรุปล วิเคราะห์ สรุบบทเรียน การทำกิจกรรม การปฏิบัติการพัฒนาตนเองไม่น้อยกว่า 5 เดือนละ 2 วัน วันละ 3 ชั่วโมง รวม 10 วัน 30 ชั่วโมง รวมระยะเวลาในการเรียนรู้ด้านเนื้อหาและการปฏิบัติการจริง 24 สัปดาห์หรือ 6 เดือน

ส่วนที่ 2 การประเมินต้นแบบหลักสูตรเกษตรปลอดภัยและเกษตรอินทรีย์ตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงและกระบวนการจัดการเรียนรู้ตามต้นแบบหลักสูตร

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้เรียนรู้และความคิดเห็นเบื้องต้นเกี่ยวกับการเรียนรู้ตามหลักสูตรของผู้เรียน

ข้อมูลปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคลและความคิดเห็นเบื้องต้นเกี่ยวกับการเรียนรู้ตามหลักสูตรของผู้เรียนที่เข้าร่วมในกระบวนการ พัฒนาต้นแบบหลักสูตรเกษตรปลอดภัยและเกษตรอินทรีย์ตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงด้วยการศึกษาทางไกลในการวิจัยครั้งนี้ คณะผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้เรียนรู้ในภาคเหนือจำนวน 114 คน จากภาคตะวันออกเฉียงเหนือจำนวน 234 คน รวมเป็นผู้เรียนรู้จำนวน 348 คน ดังนี้

1.1 ข้อมูลพื้นฐานส่วนบุคคลของผู้เรียนรู้

ข้อมูลพื้นฐานส่วนบุคคลของผู้เรียนรู้ ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษาของ ผู้เรียนรู้ โดยการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏผลดังรายละเอียดในตารางที่ 4.1 ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 4.1 ปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคลของกลุ่มผู้เรียนรู้

		ภาคเหนือ n = 114	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ n = 234	ภาพรวม n = 348
ปัจจัยส่วนบุคคล		จำนวน คน (ร้อยละ)	จำนวน คน (ร้อยละ)	จำนวน คน (ร้อยละ)
เพศ	ชาย	50 (43.9)	109 (46.6)	159 (45.7)
	หญิง	64 (56.1)	125 (53.4)	189 (54.3)
อายุ (ปี)	≤ 20	3 (2.6)	3 (1.3)	6 (1.7)
	21 - 30	12	11	23

	(10.5)	(4.7)	(6.6)
31 - 40	12	38	50
	(10.5)	(16.3)	(14.4)
41 - 50	34	89	123
	(29.9)	(38.0)	(35.4)

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

ปัจจัยส่วนบุคคล	ภาคเหนือ	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	ภาพรวม
	n = 114	n = 234	n = 348
	จำนวน คน (ร้อยละ)	จำนวน คน (ร้อยละ)	จำนวน คน (ร้อยละ)
51 - 60	31 (27.2)	63 (26.9)	94 (27.0)
≥ 61	22 (19.3)	30 (12.8)	52 (14.9)
	Min = 20 Max = 70	Min = 16 Max = 73	Min = 16 Max = 73
ระดับการศึกษา ประถมศึกษา	60 (52.6)	108 (46.2)	168 (48.3)
มัธยมศึกษาตอนต้น	14 (12.3)	39 (16.7)	53 (15.2)
มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช.	16 (14.0)	56 (23.9)	72 (20.7)
ปวส./อนุปริญญา	7 (6.1)	8 (3.4)	15 (4.3)
ปริญญาตรี	16 (14.0)	22 (9.4)	38 (10.9)
อื่นๆ ไม่ระบุ	1 (0.9)	1 (0.4)	2 (0.6)

จากตารางที่ 4.1 ปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคลของผู้เรียนรู้ ผลจากการวิเคราะห์ปรากฏดังนี้

1.1.1 เพศ

ในภาพรวม ผู้เรียนรู้มากกว่าครึ่ง (ร้อยละ 54.3) เป็นเพศหญิง ที่เหลือร้อยละ 45.7 เป็นเพศชาย โดยจำแนกเป็นรายภาคได้ ดังนี้

ภาคเหนือ ผู้เรียนรู้น้อยกว่าครึ่ง (ร้อยละ 56.1) เป็นเพศหญิง ที่เหลือร้อยละ 43.9 เป็นเพศชาย

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผู้เรียนรู้น้อยกว่าครึ่ง (ร้อยละ 53.4) เป็นเพศหญิง ที่เหลือร้อยละ 46.6 เป็นเพศชาย

1.1.2 อายุ

ในภาพรวม ผู้เรียนรู้อายุประมาณหนึ่งในสามของผู้เรียนรู้อายุ (ร้อยละ 35.4) มีอายุระหว่าง 41-50 ปี รองลงมา ร้อยละ 27.0 มีอายุระหว่าง 51-60 ปี ร้อยละ 14.9 มีอายุ 60 ปีขึ้นไป ร้อยละ 14.4 มีอายุระหว่าง 31-40 ปี ร้อยละ 6.6 มีอายุระหว่าง 21-30 ปี และร้อยละ 1.7 มีอายุน้อยกว่า 20 ปี ตามลำดับ โดยผู้เรียนรู้อายุน้อยที่สุด 16 ปี อายุมากที่สุด 73 ปี และอายุเฉลี่ย 36.6 ปี

ภาคเหนือ ผู้เรียนรู้อายุหนึ่งในสามของผู้เรียนรู้อายุ (ร้อยละ 29.9) มีอายุระหว่าง 41-50 ปี รองลงมา ร้อยละ 27.2 มีอายุระหว่าง 51-60 ปี ร้อยละ 19.3 มีอายุ 60 ปีขึ้นไป ร้อยละ 10.5 มีอายุระหว่าง 21-40 ปี และร้อยละ 2.6 มีอายุน้อยกว่า 20 ปี ตามลำดับ โดยผู้เรียนรู้อายุน้อยที่สุด 20 ปี อายุมากที่สุด 70 ปี และอายุเฉลี่ย 48.3 ปี

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผู้เรียนรู้อายุหนึ่งในสามของผู้เรียนรู้อายุ (ร้อยละ 38.0) มีอายุระหว่าง 41-50 ปี รองลงมา ร้อยละ 26.9 มีอายุระหว่าง 51-60 ปี ร้อยละ 16.3 มีอายุระหว่าง 21-30 ปี ร้อยละ 12.8 มีอายุ 60 ปีขึ้นไป และร้อยละ 1.3 มีอายุน้อยกว่า 20 ปี ตามลำดับ โดยผู้เรียนรู้อายุน้อยที่สุด 16 ปี อายุมากที่สุด 73 ปี และอายุเฉลี่ย 48.0 ปี

1.1.3 ระดับการศึกษา

ในภาพรวม ผู้เรียนรู้อายุเกินครึ่ง (ร้อยละ 48.3) จบการศึกษาระดับประถมศึกษา รองลงมา ร้อยละ 20.7 จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ร้อยละ 15.2 จบการศึกษาระดับระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ร้อยละ 10.9 จบการศึกษาระดับปริญญาตรี ร้อยละ 4.3 จบการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)/อนุปริญญา ร้อยละ 0.6 อื่นๆ ไม่ระบุ ตามลำดับ

ภาคเหนือ ผู้เรียนรู้น้อยกว่าครึ่ง (ร้อยละ 52.6) จบการศึกษาระดับประถมศึกษา รองลงมา ร้อยละ 14.0 จบการศึกษาระดับระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย/ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และปริญญาตรี ร้อยละ 12.3 จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ร้อยละ 6.1 จบการศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)/อนุปริญญา ร้อยละ 0.9 อื่นๆ ไม่ระบุ ตามลำดับ

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผู้เรียนรู้อายุเกินครึ่ง (ร้อยละ 46.3) จบการศึกษาระดับประถมศึกษา รองลงมา ร้อยละ 20.7 จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย/ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ร้อยละ 15.2 จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ร้อยละ 10.9 จบการศึกษาระดับปริญญาตรี

ร้อยละ 4.3 จบการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)/อนุปริญญา และร้อยละ 0.6 อื่นๆ ไม่ระบุ ตามลำดับ

1.2 ความคิดเห็นเบื้องต้นเกี่ยวกับการเรียนรู้ตามหลักสูตรของผู้เรียน

ความคิดเห็นเบื้องต้นเกี่ยวกับการเรียนรู้ตามหลักสูตรของผู้เรียน ได้แก่ วัตถุประสงค์หรือความต้องการในการเข้าร่วมเรียนรู้ตามหลักสูตร ประโยชน์ที่ได้รับจากการเรียนรู้จากหลักสูตรและความพึงพอใจต่อการเรียนรู้ตามหลักสูตร โดยการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏผลดังรายละเอียด ในตารางที่ 4.2-4.3 ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 4.2 วัตถุประสงค์หรือความต้องการในการเข้าร่วมเรียนรู้ตามหลักสูตร (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

วัตถุประสงค์หรือความต้องการ	ภาคเหนือ	ภาค	ภาพรวม
	n = 114	ตะวันออกเฉียงเหนือ	n = 348
	จำนวน คน (ร้อยละ)	จำนวน คน (ร้อยละ)	จำนวน คน (ร้อยละ)
1. เพื่อเพิ่มพูนความรู้	98 (86.0)	190 (81.2)	288 (82.8)
2. เพื่อนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ในการทำงานปัจจุบัน	96 (84.2)	169 (72.2)	265 (76.1)
3. เพื่อเสริมอาชีพเดิม	69 (60.5)	151 (64.5)	220 (63.2)
4. เพื่อเปลี่ยนอาชีพใหม่	31 (27.2)	18 (7.7)	49 (14.1)
5. ได้ประกาศนียบัตร/วุฒิบัตร	34 (29.8)	61 (26.1)	95 (27.3)
6. อื่นๆ (ได้ขยายเครือข่ายนำความรู้ไปใช้ใน ชีวิตประจำวันเป็นรูปแบบให้กับเกษตรกร ใกล้เคียง สร้างความสามัคคีในหมู่คณะ)	4 (3.5)	6 (2.6)	10 (2.8)

จากตารางที่ 4.2 วัตถุประสงค์หรือความต้องการในการเข้าร่วมเรียนรู้ตามหลักสูตรของผู้เรียน ผลจากการวิเคราะห์ปรากฏดังนี้

1.2.1 วัตถุประสงค์หรือความต้องการในการเข้าร่วมเรียนรู้ตามหลักสูตร

ในภาพรวม ผู้เรียนรู้มากกว่าครึ่ง (ร้อยละ 82.8) เข้าร่วมเรียนรู้เพื่อเพิ่มพูนความรู้ ร้อยละ 76.1 เข้าร่วมเรียนรู้เพื่อนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ในการทำงานปัจจุบัน ร้อยละ 63.2 เข้าร่วมเรียนรู้

เพื่อเสริมอาชีพเดิม ร้อยละ 27.3 เข้าร่วมเรียนรู้เพื่อได้ประกาศนียบัตร/วุฒิปัตร ร้อยละ 14.1 เข้าร่วมเรียนรู้เพื่อเปลี่ยนอาชีพใหม่ และร้อยละ 2.8 เข้าร่วมเรียนรู้อื่นๆ เช่น ได้ขยายเครือข่าย/นำความรู้ไปใช้ใน ชีวิตประจำวัน/เป็นรูปแบบให้กับเกษตรกรใกล้เคียง และสร้างความสามัคคีในหมู่คณะ โดยจำแนกเป็นรายภาคได้ ดังนี้

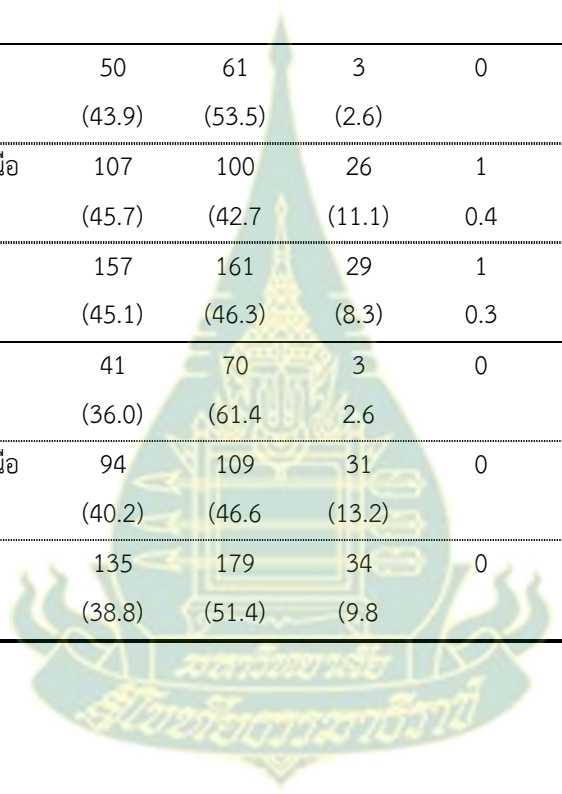
ภาคเหนือ ผู้เรียนรู้มากกว่าครึ่ง (ร้อยละ 86.0) เข้าร่วมเรียนรู้เพื่อเพิ่มพูนความรู้ ร้อยละ 84.2 เข้าร่วมเรียนรู้เพื่อนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ในการทำงานปัจจุบัน ร้อยละ 60.5 เข้าร่วมเรียนรู้เพื่อเสริมอาชีพเดิม ร้อยละ 29.8 เข้าร่วมเรียนรู้เพื่อได้ประกาศนียบัตร/วุฒิปัตร ร้อยละ 27.2 เข้าร่วมเรียนรู้เพื่อเปลี่ยนอาชีพใหม่ และร้อยละ 3.5 เข้าร่วมเรียนรู้อื่นๆ เช่น ได้ขยายเครือข่าย/ นำความรู้ไปใช้ใน ชีวิตประจำวัน/เป็นรูปแบบให้กับเกษตรกรใกล้เคียง และสร้างความสามัคคีในหมู่คณะ

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผู้เรียนรู้มากกว่าครึ่ง (ร้อยละ 81.2) เข้าร่วมเรียนรู้เพื่อเพิ่มพูนความรู้ ร้อยละ 72.2 เข้าร่วมเรียนรู้เพื่อนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ในการทำงานปัจจุบัน ร้อยละ 64.5 เข้าร่วมเรียนรู้เพื่อเสริมอาชีพเดิม ร้อยละ 26.1 เข้าร่วมเรียนรู้เพื่อได้ประกาศนียบัตร/วุฒิปัตร ร้อยละ 7.7 เข้าร่วมเรียนรู้เพื่อเปลี่ยนอาชีพใหม่ และร้อยละ 2.6 เข้าร่วมเรียนรู้อื่นๆ เช่น ได้ขยายเครือข่าย/นำความรู้ไปใช้ใน ชีวิตประจำวัน/เป็นรูปแบบให้กับเกษตรกรใกล้เคียง และสร้างความสามัคคี ในหมู่คณะ

ตารางที่ 4.3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับประโยชน์ที่ได้รับจากการเรียนรู้จากหลักสูตรและความพึงพอใจต่อการเรียนรู้ตามหลักสูตร

ความคิดเห็น	กลุ่มตัวอย่าง	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	\bar{X}	S.D.	แปลความ
1. ประโยชน์ที่ได้รับจากการเรียนรู้จากหลักสูตร	ภาคเหนือ (n=114)	50 (43.9)	61 (53.5)	3 (2.6)	0	0	4.41	0.55	มากที่สุด
	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (n=234)	107 (45.7)	100 (42.7)	26 (11.1)	1 0.4	0	4.34	0.69	มากที่สุด
	ภาพรวม (n = 348)	157 (45.1)	161 (46.3)	29 (8.3)	1 0.3	0	4.36	0.65	มากที่สุด
2. ความพึงพอใจต่อการเรียนรู้ตามหลักสูตร	ภาคเหนือ (n=114)	41 (36.0)	70 (61.4)	3 2.6	0	0	4.33	0.53	มากที่สุด
	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (n=234)	94 (40.2)	109 (46.6)	31 (13.2)	0	0	4.27	0.68	มากที่สุด
	ภาพรวม (n = 348)	135 (38.8)	179 (51.4)	34 (9.8)	0	0	4.29	0.63	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับประโยชน์ที่ได้รับจากการเรียนรู้จากหลักสูตร และความพึงพอใจต่อการเรียนรู้ตามหลักสูตร ผลจากการวิเคราะห์ปรากฏดังนี้

1.2.2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับประโยชน์ที่ได้รับจากการเรียนรู้จากหลักสูตร
 ในภาพรวม ผู้เรียนรู้เห็นว่าประโยชน์ที่ได้รับจากการเรียนรู้จากหลักสูตร มีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.36$, S.D.=0.65) โดยผู้เรียนรู้ในภาคเหนือ เห็นว่าประโยชน์ที่ได้รับจากการเรียนรู้จากหลักสูตร มีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.41$, S.D.=0.55) และผู้เรียนรู้ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เห็นว่าประโยชน์ที่ได้รับจากการเรียนรู้จากหลักสูตรมีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.34$, S.D.=0.69) ตามลำดับ

1.2.3 ความพึงพอใจต่อการเรียนรู้ตามหลักสูตร ในภาพรวม ผู้เรียนรู้เห็นว่าความพึงพอใจต่อการเรียนรู้ตามหลักสูตร มีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.33$, S.D.= 0.53) โดยผู้เรียนรู้ในภาคเหนือ เห็นว่าความพึงพอใจต่อการเรียนรู้ตามหลักสูตร มีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.33$, S.D.=0.53) และผู้เรียนรู้ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เห็นว่าความพึงพอใจต่อการเรียนรู้ตามหลักสูตร มีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.27$, S.D.=0.68) ตามลำดับ

ตอนที่ 2 บริบทของหลักสูตร

บริบทของหลักสูตร โดยในการวิจัยครั้งนี้ คณะผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้เรียนรู้ในประเด็นความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมของวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ดังนี้

2.1 ความคิดเห็นเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร

ข้อมูลบริบทของหลักสูตร ได้แก่ วัตถุประสงค์ของหลักสูตร โดยการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏผลดังรายละเอียดในตารางที่ 4.4 ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 4.4 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมของวัตถุประสงค์ของหลักสูตร

ความคิดเห็น	กลุ่มตัวอย่าง	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	\bar{X}	S.D.	แปลความ
1. เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจและสามารถอธิบายหลักแนวคิดเกษตรปลอดภัย และเกษตรอินทรีย์ และระบุคุณค่าและความสำคัญ ประโยชน์ของเกษตรปลอดภัยและเกษตรอินทรีย์ได้	ภาคเหนือ (n=114)	50 (43.9)	57 (50.0)	7 (6.1)	0	0	4.38	0.60	มากที่สุด
	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (n=234)	97 (41.5)	112 (47.9)	25 (10.7)	0	0	4.31	0.65	มากที่สุด
	ภาพรวม (n = 348)	147 (42.2)	169 (48.6)	38 (9.2)	0	0	4.33	0.64	มากที่สุด
2. เพื่อให้ผู้เรียนรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง รู้จักคิด วิเคราะห์ เชื่อมโยงอย่างเป็นระบบได้	ภาคเหนือ (n=114)	37 (32.5)	61 (53.5)	15 (13.2)	1 (0.9)	0	4.18	0.68	มาก
	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (n=234)	91 (38.9)	109 (46.6)	34 (14.5)	0	0	4.24	0.69	มากที่สุด
	ภาพรวม (n = 348)	128 (36.8)	170 (48.9)	49 (14.1)	1 (0.3)	0	4.22	0.69	มากที่สุด
3. เพื่อให้ผู้เรียนสามารถบอกถึง ตั้งใจและความคาดหวังที่จะประพฤติปฏิบัติตนในวิถี เกษตรปลอดภัย และเกษตรอินทรีย์ และนำแผนการดำเนินชีวิตของตน ครอบครัว กลุ่ม และชุมชนไปปฏิบัติได้	ภาคเหนือ (n=114)	36 (31.6)	61 (53.5)	16 (14.0)	1 (0.9)	0	4.15	0.72	มาก
	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (n=234)	104 (44.4)	102 (43.6)	28 (12.0)	0	0	4.32	0.68	มากที่สุด
	ภาพรวม (n = 348)	140 (40.2)	163 (46.8)	44 (12.6)	1 (0.3)	0	4.27	0.70	มากที่สุด

ตารางที่ 4.4 (ต่อ)

ความคิดเห็น	กลุ่มตัวอย่าง	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	\bar{X}	S.D.	แปลความ
4. เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความภาคภูมิใจ มั่นใจ และเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม เข้าสู่วิถีเกษตรปลอดภัยและ เกษตรอินทรีย์ได้	ภาคเหนือ (n=114)	46 (40.4)	52 (45.6)	14 (12.3)	2 (1.8)	0	4.25	0.74	มากที่สุด
	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (n=234)	104 (44.4)	109 (46.6)	21 (9.0)	0	0	4.35	0.64	มากที่สุด
	ภาพรวม (n = 348)	150 (43.1)	161 (46.3)	35 (10.1)	2 (0.6)	0	4.32	0.67	มากที่สุด
5. เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ การบูรณาการ ร่วมกันขององค์กรภาคีต่างๆ ทั้งภาครัฐภาคเอกชน ภาคประชาชน ภาคท้องถิ่น และภาคสถาบัน การศึกษาในการขับเคลื่อนเกษตร ปลอดภัยและเกษตรอินทรีย์	ภาคเหนือ (n=114)	37 (32.5)	57 (50.0)	18 (15.8)	2 (1.8)	0	4.13	0.73	มาก
	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (n=234)	94 (40.2)	115 (49.1)	25 (10.7)	0	0	4.29	0.65	มากที่สุด
	ภาพรวม (n = 348)	131 (37.6)	172 (49.4)	43 (12.4)	2 (0.6)	0	4.24	0.68	มากที่สุด
	ภาพรวมความเหมาะสมของ วัตถุประสงค์ของหลักสูตร							4.28	0.68

จากตารางที่ 4.4 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมของวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ผลจากการวิเคราะห์ปรากฏดังนี้

2.1.1 ความเหมาะสมของวัตถุประสงค์ของหลักสูตร จากตารางที่ 4.4 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมของวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ผลจากการวิเคราะห์ปรากฏดังนี้

ในภาพรวม ผู้เรียนรู้เห็นว่าวัตถุประสงค์ของหลักสูตรมีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.28$, S.D.=0.68) เมื่อพิจารณารายละเอียดแต่ละวัตถุประสงค์ของหลักสูตร พบว่า ผู้เรียนรู้เห็นว่าวัตถุประสงค์ต่างๆ มีความเหมาะสม ดังนี้

1) เพื่อให้ผู้เรียนรู้เข้าใจและสามารถอธิบายหลักแนวคิดเกษตรปลอดภัยและเกษตรอินทรีย์ และระบุคุณค่า ความสำคัญ ประโยชน์ของเกษตรปลอดภัยและเกษตรอินทรีย์ได้ ในภาพรวม ผู้เรียนรู้เห็นว่าวัตถุประสงค์นี้มีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.33$, S.D.=0.64) โดยในภาคเหนือผู้เรียนรู้เห็นว่าวัตถุประสงค์นี้ มีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.38$, S.D.=0.60) และผู้เรียนรู้ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เห็นว่าวัตถุประสงค์นี้มีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.31$, S.D.=0.65) ตามลำดับ

2) เพื่อให้ผู้เรียนรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง รู้จักคิด วิเคราะห์ เชื่อมโยงอย่างเป็นระบบได้ ในภาพรวม ผู้เรียนรู้เห็นว่าวัตถุประสงค์นี้มีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.22$, S.D.=0.69) โดยในภาคเหนือผู้เรียนรู้เห็นว่าวัตถุประสงค์นี้ มีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.18$, S.D.=0.68) และผู้เรียนรู้ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เห็นว่าวัตถุประสงค์นี้มีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.24$, S.D.=0.69) ตามลำดับ

3) เพื่อให้ผู้เรียนรู้สามารถบอกถึงความตั้งใจ และความคาดหวังที่จะประพฤติปฏิบัติตนในวิถีเกษตรปลอดภัยและเกษตรอินทรีย์และนำแผนการดำเนินชีวิตของตน ครอบครัว กลุ่ม และชุมชนไปปฏิบัติได้ ในภาพรวม ผู้เรียนรู้เห็นว่าวัตถุประสงค์นี้ มีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.27$, S.D.=0.70) โดยในภาคเหนือผู้เรียนรู้เห็นว่าวัตถุประสงค์ของนี้มีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.15$, S.D.=0.72) และผู้เรียนรู้ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เห็นว่าวัตถุประสงค์นี้มีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.32$, S.D.=0.68) ตามลำดับ

4) เพื่อให้ผู้เรียนรู้เกิดความภาคภูมิใจ มั่นใจ และเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมเข้าสู่วิถีเกษตรปลอดภัยและเกษตรอินทรีย์ได้ ในภาพรวม ผู้เรียนรู้เห็นว่า วัตถุประสงค์นี้มีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.32$, S.D.=0.67) โดยในภาคเหนือผู้เรียนรู้เห็นว่าวัตถุประสงค์นี้มีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.25$, S.D.=0.74) และผู้เรียนรู้ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เห็นว่าวัตถุประสงค์นี้มีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.35$, S.D.=0.64) ตามลำดับ

5) เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ การบูรณาการร่วมกันขององค์กรภาคีต่างๆ ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาชน ภาคท้องถิ่น และภาคสถาบันการศึกษาในการขับเคลื่อน เกษตรปลอดภัยและเกษตรอินทรีย์ ในภาพรวม ผู้เรียนรู้เห็นว่าวัตถุประสงค์นี้มีความเหมาะสมโดยรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.24$, S.D.=0.68) โดยในภาคเหนือผู้เรียนรู้เห็นว่าวัตถุประสงค์นี้ มีความเหมาะสม โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.13$, S.D.=0.73) และผู้เรียนรู้ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เห็นว่าวัตถุประสงค์ของหลักสูตรนี้มีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.29$, S.D.=0.65) ตามลำดับ

ตอนที่ 3 ปัจจัยเบื้องต้นของหลักสูตร

ปัจจัยเบื้องต้นของหลักสูตร ได้แก่ ความเหมาะสมของเนื้อหาของหลักสูตร และความเหมาะสมขององค์ประกอบของหลักสูตร โดยในการวิจัยครั้งนี้ คณะผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้เรียนรู้ในประเด็นดังกล่าว ดังนี้

3.1 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมของเนื้อหาของหลักสูตร

ข้อมูลความเหมาะสมของเนื้อหาของหลักสูตร โดยจำแนกออกเป็น 7 หมวดวิชา โดยการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏผลดังรายละเอียดในตารางที่ 4.5-4.11 ดังต่อไปนี้

3.1.1 หมวดวิชาการจัดการเรียนรู้และฐานข้อมูล ประกอบด้วย 4 วิชา ได้แก่ วิชาการปรับเปลี่ยนกระบวนทัศน์ วิชาวิถีเกษตรอินทรีย์ วิชาการจัดการกระบวนการเรียนรู้ และวิชาการจัดทำฐานข้อมูล โดยการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏผลดังตารางที่ 4.5

ตารางที่ 4.5 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมของหลักสูตรหมวดวิชาการจัดการเรียนรู้และฐานข้อมูล

ความคิดเห็น	กลุ่มตัวอย่าง	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	\bar{X}	S.D.	แปลความ
1. วิชาการปรับเปลี่ยนกระบวนทัศน์	ภาคเหนือ (n=114)	29 (25.4)	57 (50.0)	24 (21.1)	2 (1.8)	0	4.09	0.67	มาก
	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (n=234)	62 (26.5)	132 (56.4)	39 (16.7)	1 (0.4)	0	3.89	0.57	มาก
	ภาพรวม (n = 348)	91 (26.1)	189 (54.3)	63 (18.1)	3 (0.9)	2 (0.6)	4.05	0.73	มาก
2. วิชาวิถีกษตรอินทรีย์	ภาคเหนือ (n=114)	45 (39.5)	61 (53.5)	8 (7.0)	0	0	4.32	0.60	มากที่สุด
	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (n=234)	105 (44.9)	105 (44.9)	24 (10.3)	0	0	4.35	0.66	มากที่สุด
	ภาพรวม (n = 348)	150 (43.1)	166 (47.1)	32 (9.2)	0	0	4.34	0.64	มากที่สุด
3. วิชาการจัดกระบวนการเรียนรู้	ภาคเหนือ (n=114)	26 (22.8)	65 (57.0)	21 (18.4)	2 (1.8)	0	4.01	0.70	มาก
	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (n=234)	84 (35.9)	110 (47.0)	38 (16.2)	2 (0.9)	0	4.18	0.72	มาก
	ภาพรวม (n = 348)	110 (31.6)	175 (50.3)	59 (17.0)	4 (1.1)	0	4.12	0.72	มาก

ตารางที่ 4.5 (ต่อ)

ความคิดเห็น	กลุ่มตัวอย่าง	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	\bar{X}	S.D.	แปลความ
4. วิชาการจัดทำฐานข้อมูล	ภาคเหนือ (n=114)	20 (17.5)	76 (66.7)	13 (11.4)	5 (4.4)	0	3.97	0.68	มาก
	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (n=234)	68 (29.1)	109 (46.6)	51 (21.8)	6 (2.6)	0	4.02	0.78	มาก
	ภาพรวม (n = 348)	88 (25.3)	185 (53.2)	64 (18.4)	11 (3.2)	0	4.01	0.75	มาก
ภาพรวมความเหมาะสมของเนื้อหา ของหลักสูตร หมวดวิชาการจัดการ เรียนรู้และฐานข้อมูล							4.13	0.71	มาก

จากตารางที่ 4.5 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมของหลักสูตร หมวดวิชาการจัดการเรียนรู้และฐานข้อมูล ผลจากการวิเคราะห์ปรากฏดังนี้

ในภาพรวม ผู้เรียนรู้เห็นว่าเนื้อหาของหลักสูตรหมวดวิชาการจัดการเรียนรู้และฐานข้อมูล มีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.13$, S.D.=0.71) เมื่อพิจารณารายละเอียดในแต่ละวิชา พบว่าผู้เรียนรู้เห็นว่าวิชาต่างๆ มีความเหมาะสมของเนื้อหา ดังนี้

1) **วิชาการปรับเปลี่ยนกระบวนการทัศน์** ในภาพรวม ผู้เรียนรู้เห็นว่าเนื้อหาของวิชา มีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.05$, S.D.=0.73) โดยผู้เรียนรู้ในภาคเหนือ เห็นว่าเนื้อหาวิชา มีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.09$, S.D.=0.67) และผู้เรียนรู้ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เห็นว่าเนื้อหาวิชา มีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.89$, S.D.=0.57) ตามลำดับ

2) **วิชาวิถีเกษตรอินทรีย์** ในภาพรวม ผู้เรียนรู้เห็นว่าเนื้อหาของวิชา มีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.34$, S.D.=0.64) โดยผู้เรียนรู้ในภาคเหนือ เห็นว่าเนื้อหาวิชา มีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.32$, S.D.=0.60) และ ผู้เรียนรู้ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เห็นว่าเนื้อหาวิชา มีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.35$, S.D.=0.66) ตามลำดับ

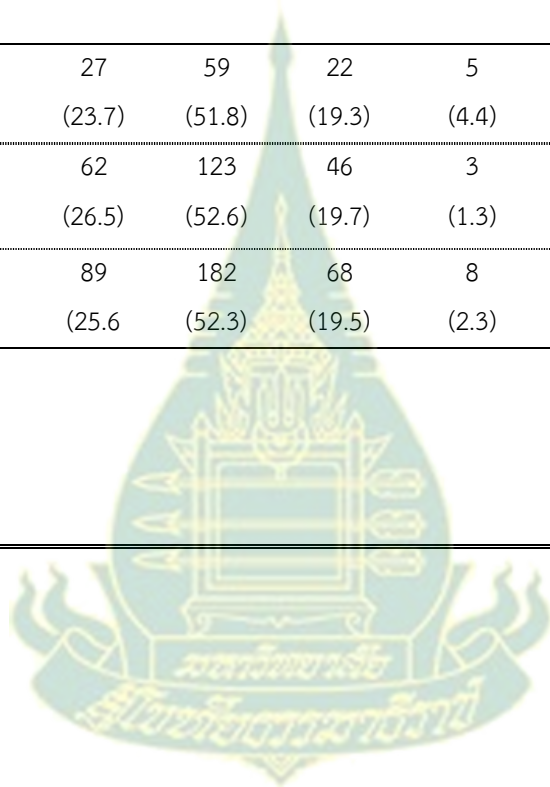
3) **วิชาการจัดการกระบวนการเรียนรู้** ในภาพรวม ผู้เรียนรู้เห็นว่าเนื้อหาของวิชา มีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.12$, S.D.=0.72) โดยผู้เรียนรู้ในภาคเหนือ เห็นว่าเนื้อหาวิชา มีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.01$, S.D.=0.70) และผู้เรียนรู้ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เห็นว่าเนื้อหาวิชา มีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.18$, S.D.=0.72) ตามลำดับ

4) **วิชาการจัดทำฐานข้อมูล** ในภาพรวม ผู้เรียนรู้เห็นว่าเนื้อหาของวิชา มีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.01$, S.D.=0.75) โดยผู้เรียนรู้ในภาคเหนือ เห็นว่าเนื้อหาวิชา มีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.97$, S.D.=0.68) และผู้เรียนรู้ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เห็นว่าเนื้อหาวิชา มีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.02$, S.D.=0.78) ตามลำดับ

3.1.2 หมวดวิชามาตรฐานความปลอดภัยของผลผลิตทางการเกษตร ประกอบด้วย 1 วิชา ได้แก่ วิชากระบวนการรับรองมาตรฐาน โดยการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏผลดังตารางที่ 4.6

ตารางที่ 4.6 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมของหลักสูตรหมวดวิชามาตรฐานความปลอดภัยของผลผลิตทางการเกษตร

ความคิดเห็น	กลุ่มตัวอย่าง	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	\bar{X}	S.D.	แปลความ
1. วิชากระบวนการรับรองมาตรฐาน	ภาคเหนือ (n=114)	27 (23.7)	59 (51.8)	22 (19.3)	5 (4.4)	1 (0.9)	3.93	0.83	มาก
	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (n=234)	62 (26.5)	123 (52.6)	46 (19.7)	3 (1.3)	0	4.04	0.72	มาก
	ภาพรวม (n = 348)	89 (25.6)	182 (52.3)	68 (19.5)	8 (2.3)	1 (0.3)	4.01	0.76	มาก
ภาพรวมความเหมาะสมของเนื้อหา ของหลักสูตรหมวดวิชามาตรฐาน ความปลอดภัยของผลผลิตทาง การเกษตร							4.01	0.76	มาก

จากตารางที่ 4.6 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมของเนื้อหาของหลักสูตร
หมวดวิชามาตรฐานความปลอดภัยของผลผลิตทางการเกษตร ผลจากการวิเคราะห์ปรากฏดังนี้

วิชาการปรับเปลี่ยนกระบวนการทัศน ในภาพรวม ผู้เรียนรู้เห็นว่าเนื้อหาของวิชา
มีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.01$, S.D.=0.76) โดยผู้เรียนรู้ในภาคเหนือเห็นว่า
เนื้อหาวิชามีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.93$, S.D.=0.83) และผู้เรียนรู้ใน
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เห็นว่าเนื้อหาวิชามีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.04$,
S.D.=0.72) ตามลำดับ

3.1.3 หมวดวิชาการผลิตและการจัดการกลุ่ม ประกอบด้วย 6 วิชา ได้แก่
วิชาการจัดการดิน วิชาการจัดการน้ำ วิชาการจัดการความหลากหลายทางชีวภาพและพันธุกรรม
วิชาการจัดการศัตรูพืช วิชาการผลิตและการแปรรูป และวิชาการจัดการกลุ่ม และเครือข่าย โดยการ
วิเคราะห์ข้อมูลปรากฏผลดังตารางที่ 4.7

ตารางที่ 4.7 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมของหลักสูตรหมวดวิชาการผลิตและการจัดการกลุ่ม

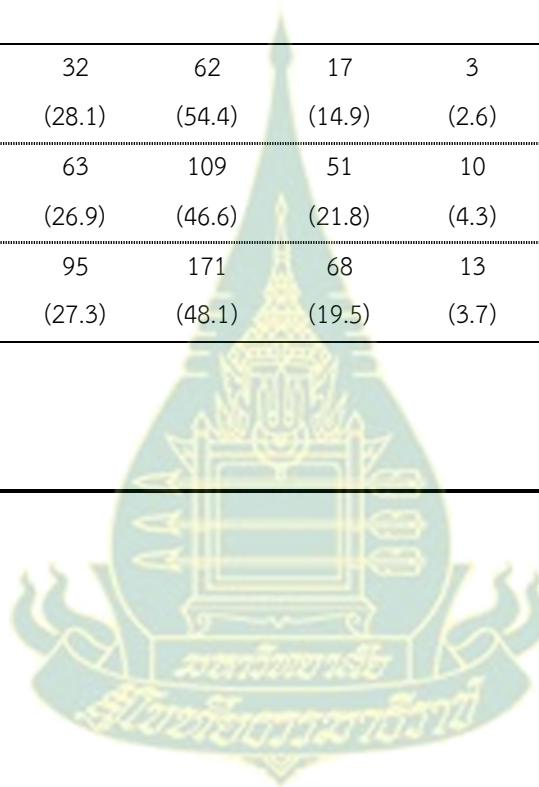
ความคิดเห็น	กลุ่มตัวอย่าง	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	\bar{X}	S.D.	แปลความ
1.วิชาการจัดการดิน	ภาคเหนือ (n=114)	28 (24.6)	60 (52.6)	15 (13.2)	7 (6.10)	4 (3.5)	3.89	0.97	มาก
	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (n=234)	79 (33.8)	108 (46.2)	44 (18.8)	3 (1.3)	0	4.12	0.75	มาก
	ภาพรวม (n = 348)	107 (30.7)	168 (48.3)	59 (17.0)	10 (2.9)	4 (1.1)	4.05	0.83	มาก
2. วิชาการจัดการน้ำ	ภาคเหนือ (n=114)	24 (21.1)	60 (52.6)	22 (19.3)	5 (4.4)	3 (2.6)	3.85	0.89	มาก
	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (n=234)	71 (30.3)	93 (39.7)	64 (27.4)	5 (2.1)	1 (0.4)	3.97	0.84	มาก
	ภาพรวม (n = 348)	95 (27.3)	153 (44.0)	86 (24.7)	10 (2.9)	4 (1.1)	3.93	0.86	มาก
3. วิชาการจัดการความหลากหลายทางชีวภาพและพันธุกรรม	ภาคเหนือ (n=114)	20 (17.5)	66 (57.9)	19 (16.7)	8 (7.0)	1 (0.9)	3.84	0.83	มาก
	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (n=234)	52 (22.2)	102 (43.6)	69 (29.5)	7 (3.0)	4 (1.7)	3.82	0.87	มาก
	ภาพรวม (n = 348)	72 (20.7)	168 (48.3)	88 (25.3)	15 (4.3)	5 (1.4)	3.82	0.86	มาก

ตารางที่ 4.7 (ต่อ)

ความคิดเห็น	กลุ่มตัวอย่าง	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	\bar{X}	S.D.	แปลความ
4. วิชาการจัดการศัตรูพืช	ภาคเหนือ (n=114)	27 (23.7)	65 (57.0)	16 (14.0)	5 (4.4)	1 (0.9)	3.98	0.80	มาก
	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (n=234)	61 (26.1)	103 (44.0)	65 (27.8)	4 (1.7)	1 (0.4)	3.94	0.80	มาก
	ภาพรวม (n = 348)	88 (25.3)	168 (48.3)	81 (23.3)	9 (2.6)	2 (0.6)	3.95	0.80	มาก
5. วิชาการผลิตและการแปรรูป	ภาคเหนือ (n=114)	31 (27.2)	58 (50.9)	21 (18.4)	3 (2.6)	1 (0.9)	4.01	0.80	มาก
	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (n=234)	61 (26.1)	99 (42.3)	65 (27.8)	8 (3.4)	1 (0.4)	3.90	0.84	มาก
	ภาพรวม (n = 348)	92 (26.4)	157 (45.1)	86 (24.7)	11 (3.2)	2 (0.6)	3.94	0.83	มาก

ตารางที่ 4.7 (ต่อ)

ความคิดเห็น	กลุ่มตัวอย่าง	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	\bar{X}	S.D.	แปลความ
6. วิชาการจัดการกลุ่มและเครือข่าย	ภาคเหนือ (n=114)	32 (28.1)	62 (54.4)	17 (14.9)	3 (2.6)	0	4.08	0.73	มาก
	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (n=234)	63 (26.9)	109 (46.6)	51 (21.8)	10 (4.3)	1 (0.4)	3.95	0.84	มาก
	ภาพรวม (n = 348)	95 (27.3)	171 (48.1)	68 (19.5)	13 (3.7)	1 (0.3)	3.99	0.80	มาก
ภาพรวมความเหมาะสมของเนื้อหาของหลักสูตรหมวดวิชามาตรฐานความปลอดภัยของผลผลิตทางการเกษตร							3.95	0.83	มาก

จากตารางที่ 4.7 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมของหลักสูตร หมวดวิชาการผลิตและการจัดการกลุ่ม ในภาพรวม ผู้เรียนรู้เห็นว่าเนื้อหาของหลักสูตรหมวดวิชาการผลิตและการจัดการกลุ่ม มีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.95$, S.D.=0.83) เมื่อพิจารณารายละเอียดในแต่ละวิชา พบว่า ผู้เรียนรู้เห็นว่าวิชาต่างๆ มีความเหมาะสมของเนื้อหา ดังนี้

1) *วิชาการจัดการดิน* ในภาพรวม ผู้เรียนรู้เห็นว่าเนื้อหาของวิชามีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.05$, S.D.=0.83) โดยผู้เรียนรู้ในภาคเหนือเห็นว่าเนื้อหาวิชามีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.89$, S.D.=0.97) และผู้เรียนรู้ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เห็นว่าเนื้อหาวิชามีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.12$ S.D.=0.75) ตามลำดับ

2) *วิชาการจัดการน้ำ* ในภาพรวม ผู้เรียนรู้เห็นว่าเนื้อหาของวิชามีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.93$, S.D.=0.86) โดยผู้เรียนรู้ในภาคเหนือเห็นว่าเนื้อหาวิชามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.85$, S.D.=0.89) และผู้เรียนรู้ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือเห็นว่าเนื้อหาวิชามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.97$, S.D.=0.84) ตามลำดับ

3) *วิชาการจัดการความหลากหลายทางชีวภาพและพันธุกรรม* ในภาพรวม ผู้เรียนรู้เห็นว่าเนื้อหาของวิชามีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.82$, S.D.=0.86) โดยผู้เรียนรู้ในภาคเหนือเห็นว่าเนื้อหาวิชามีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.84$, S.D.=0.83) และผู้เรียนรู้ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เห็นว่าเนื้อหาวิชามีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.82$ S.D.=0.87) ตามลำดับ

4) *วิชาการจัดการศัตรูพืช* ในภาพรวม ผู้เรียนรู้เห็นว่าเนื้อหาของวิชามีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.95$, S.D.=0.80) โดยผู้เรียนรู้ในภาคเหนือเห็นว่าเนื้อหาวิชามีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.98$, S.D.=0.80) และผู้เรียนรู้ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เห็นว่าเนื้อหาวิชามีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.94$, S.D.=0.80) ตามลำดับ

5) *วิชาการผลิตและการแปรรูป* ในภาพรวม ผู้เรียนรู้เห็นว่าเนื้อหาของวิชามีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.01$, S.D.=0.80) โดยผู้เรียนรู้ในภาคเหนือเห็นว่าเนื้อหาวิชามีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.90$, S.D.=0.84) และผู้เรียนรู้ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เห็นว่าเนื้อหาวิชามีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.94$, S.D.=0.83) ตามลำดับ

6) *วิชาการจัดการจัดการกลุ่มและเครือข่าย* ในภาพรวม ผู้เรียนรู้เห็นว่าเนื้อหาของวิชามีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.99$, S.D.=0.80) โดยผู้เรียนรู้ในภาคเหนือเห็นว่าเนื้อหาวิชามีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.08$, S.D.=0.73) และผู้เรียนรู้ใน

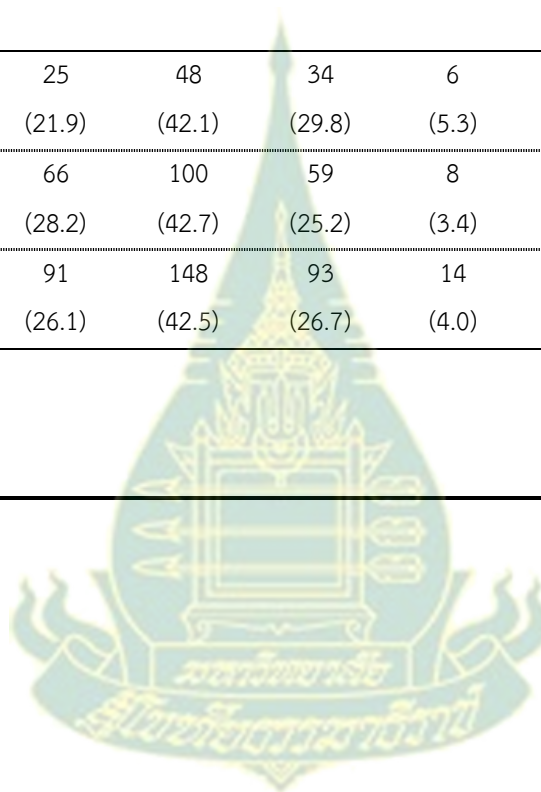
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เห็นว่าเนื้อหาวิชามีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมาก($\bar{X}=3.95$, S.D.=0.84) ตามลำดับ

3.1.4 หมวดวิชาการกระจายสินค้า ประกอบด้วย 1 วิชา ได้แก่ วิชาการระบบการแลกเปลี่ยนและการจัดการตลาด โดยการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏผลดังตารางที่ 4.8

ตารางที่ 4.8 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมของหลักสูตรหมวดวิชาการกระจายสินค้า

ความคิดเห็น	กลุ่มตัวอย่าง	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	\bar{X}	S.D.	แปลความ
1. วิชาระบบการแลกเปลี่ยนและ การจัดการตลาด	ภาคเหนือ (n=114)	25 (21.9)	48 (42.1)	34 (29.8)	6 (5.3)	1 (0.9)	3.79	0.88	มาก
	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (n=234)	66 (28.2)	100 (42.7)	59 (25.2)	8 (3.4)	1 (0.4)	3.95	0.84	มาก
	ภาพรวม (n = 348)	91 (26.1)	148 (42.5)	93 (26.7)	14 (4.0)	2 (0.6)	3.90	0.86	มาก
ภาพรวมความเหมาะสมของ เนื้อหาหลักสูตรหมวดวิชาการ กระจายสินค้า							3.90	0.86	มาก

จากตารางที่ 4.8 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมของหลักสูตรหมวดวิชาการกระจายสินค้า ผลจากการวิเคราะห์ปรากฏดังนี้

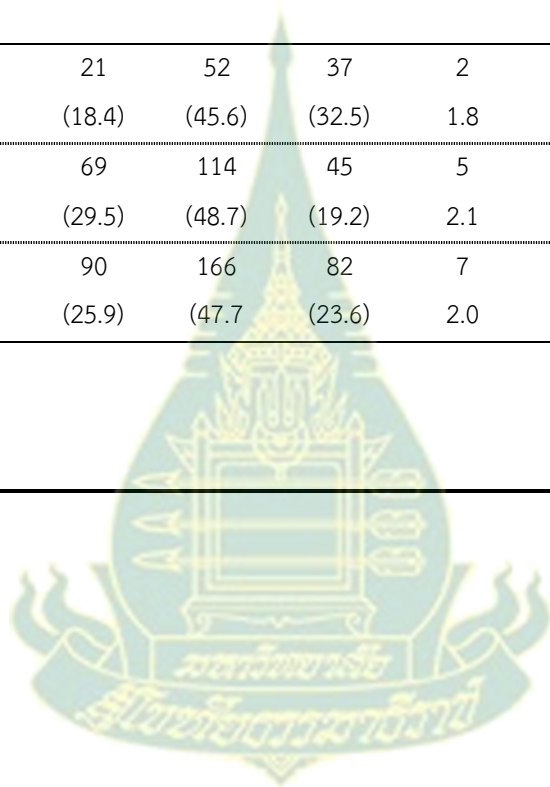
วิชาการกระจายสินค้า ในภาพรวม ผู้เรียนรู้เห็นว่าเนื้อหาของวิชามีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.90$, S.D.=0.86) โดยผู้เรียนรู้ในภาคเหนือเห็นว่าเนื้อหาวิชามีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.79$, S.D.=0.88) และ ผู้เรียนรู้ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือเห็นว่าเนื้อหาวิชามีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.95$, S.D.=0.84) ตามลำดับ

3.1.5 หมวดวิชาการเชื่อมโยงผู้บริโภคร ประกอบด้วย 1 วิชา ได้แก่ วิชาการเชื่อมโยงผู้บริโภคร โดยการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏผลดังตารางที่ 4.9

ตารางที่ 4.9 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมของหลักสูตรหมวดวิชาการเชื่อมโยงผู้บริโภคน

ความคิดเห็น	กลุ่มตัวอย่าง	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	\bar{X}	S.D.	แปลความ
1. วิชาการเชื่อมโยงผู้บริโภคน	ภาคเหนือ (n=114)	21 (18.4)	52 (45.6)	37 (32.5)	2 1.8	2 1.8	3.77	0.83	มาก
	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (n=234)	69 (29.5)	114 (48.7)	45 (19.2)	5 2.1	1 0.4	4.05	0.78	มาก
	ภาพรวม (n = 348)	90 (25.9)	166 (47.7)	82 (23.6)	7 2.0	3 0.9	3.96	0.81	มาก
ภาพรวมความเหมาะสมของเนื้อหา ของหลักสูตรหมวดวิชาการเชื่อมโยง ผู้บริโภคน							3.96	0.81	มาก

จากตารางที่ 4.9 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมของหลักสูตรหมวดวิชาการ
เชื่อมโยงผู้บริโภครวม ผลจากการวิเคราะห์ปรากฏดังนี้

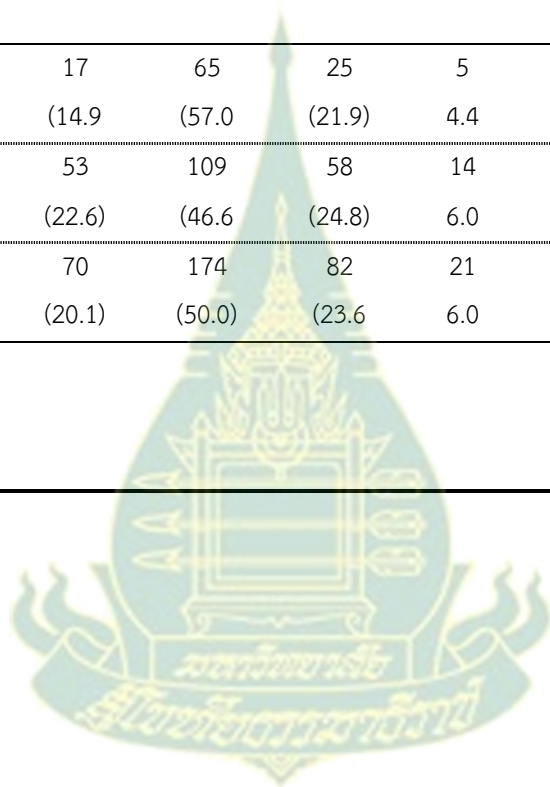
วิชาการเชื่อมโยงผู้บริโภครวม ในภาพรวม ผู้เรียนรู้เห็นว่าเนื้อหาของวิชามีความ
เหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.96$, S.D.=0.81) โดยผู้เรียนรู้ในภาคเหนือเห็นว่าเนื้อหาวิชา
มีความเหมาะสมอยู่โดยรวมในระดับมาก ($\bar{X}=3.77$, S.D.=0.83) และผู้เรียนรู้ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
เห็นว่าเนื้อหาวิชาเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.05$, S.D.=0.78) ตามลำดับ

3.1.6 หมวดวิชาการสื่อสารและประชาสัมพันธ์ ประกอบด้วย 1 วิชา ได้แก่
วิชาการสื่อสารชุมชน โดยการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏผลดังตารางที่ 4.10

ตารางที่ 4.10 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมของหลักสูตรหมวดวิชาการสื่อสารและประชาสัมพันธ์

ความคิดเห็น	กลุ่มตัวอย่าง	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	\bar{X}	S.D.	แปลความ
1. วิชาการสื่อสารชุมชน	ภาคเหนือ (n=114)	17 (14.9)	65 (57.0)	25 (21.9)	5 (4.4)	7 (6.1)	3.79	0.80	มาก
	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (n=234)	53 (22.6)	109 (46.6)	58 (24.8)	14 (6.0)	0	3.86	0.83	มาก
	ภาพรวม (n = 348)	70 (20.1)	174 (50.0)	82 (23.6)	21 (6.0)	1 (0.3)	3.84	0.82	มาก
ภาพรวมความเหมาะสมของเนื้อหา ของหลักสูตรหมวดวิชาการสื่อสาร และประชาสัมพันธ์							3.84	0.82	มาก

จากตารางที่ 4.10 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมของหลักสูตร หมวดวิชาการสื่อสารและประชาสัมพันธ์ ผลจากการวิเคราะห์ปรากฏดังนี้

วิชาการสื่อสารและประชาสัมพันธ์ ในภาพรวม ผู้เรียนรู้เห็นว่าเนื้อหาของวิชามีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.84$, S.D.=0.82) โดยผู้เรียนรู้ในภาคเหนือเห็นว่าเนื้อหาของวิชามีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.79$, S.D.=0.80) และผู้เรียนรู้ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เห็นว่าเนื้อหาของวิชามีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.86$, S.D.=0.83) ตามลำดับ

3.1.7 หมวดวิชาเสริมและสาระบันเทิง ประกอบด้วย 5 วิชา ได้แก่ วิชาการจัดการทรัพยากรป่าไม้ วิชาการจัดการทรัพยากรทะเลและชายฝั่ง วิชาพลังงานทางเลือก วิชาสุขภาพ และวิชาสาระบันเทิง โดยการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏผลดังตารางที่ 4.11

ตารางที่ 4.11 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมของหลักสูตรหมวดวิชาเสริมและสาระบันเทิง

ความคิดเห็น	กลุ่มตัวอย่าง	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	\bar{X}	S.D.	แปลความ
1. วิชาการจัดการทรัพยากรป่าไม้	ภาคเหนือ (n=114)	20 (17.5)	57 (50.0)	25 (21.9)	5 (4.4)	7 (6.1)	3.68	1.02	มาก
	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (n=234)	47 (20.1)	82 (35.0)	85 (35.3)	16 (6.8)	4 (1.7)	3.65	0.93	มาก
	ภาพรวม (n = 348)	67 (19.3)	139 (39.9)	110 (31.6)	11 (3.2)	0	3.66	0.96	มาก
2. วิชาการจัดการทรัพยากรทะเล และชายฝั่ง	ภาคเหนือ (n=114)	11 (9.6)	40 (35.1)	42 (36.8)	6 (5.3)	15 (13.2)	3.23	1.13	ปานกลาง
	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (n=234)	29 (12.4)	67 (28.5)	90 (38.5)	40 (17.1)	8 (3.4)	3.29	1.00	ปานกลาง
	ภาพรวม (n = 348)	40 (11.5)	107 (30.7)	132 (37.9)	46 (13.2)	23 (6.6)	3.27	1.05	ปานกลาง
3. วิชาพลังงานทางเลือก	ภาคเหนือ (n=114)	20 (17.5)	61 (53.5)	17 (14.9)	8 (7.0)	8 (7.0)	3.68	1.07	มาก
	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (n=234)	40 (17.1)	86 (36.8)	63 (39.7)	14 (6.0)	1 (0.4)	3.64	0.85	มาก
	ภาพรวม (n = 348)	60 (17.2)	147 (42.2)	110 (31.6)	22 (6.3)	9 (2.6)	3.65	0.93	มาก

ตารางที่ 4.11 (ต่อ)

ความคิดเห็น	กลุ่มตัวอย่าง	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	\bar{X}	S.D.	แปลความ
4. วิชาสุขภาพ	ภาคเหนือ (n=114)	23 (20.2)	56 (49.1)	23 20.3	6 5.3	6 5.3	3.74	1.01	มาก
	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (n=234)	42 (17.9)	86 (36.8)	86 (36.8)	19 8.1	1 0.4	3.64	0.88	มาก
	ภาพรวม (n = 348)	65 (18.7)	142 (40.8)	109 (31.3)	25 7.2	7 2.0	3.67	0.93	มาก
5. วิชาสารบบันเทิง	ภาคเหนือ (n=114)	10 (8.8)	57 (50.0)	36 31.6	0	0	4.47	0.72	มากที่สุด
	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (n=234)	32 (13.7)	73 (31.2)	103 (44.0)	23 9.8	3 1.3	3.46	0.89	มาก
	ภาพรวม (n = 348)	42 (12.1)	130 (37.4)	139 (39.9)	28 8.0	9 2.6	3.48	0.90	มาก
ภาพรวมความเหมาะสมของ เนื้อหาของหลักสูตรหมวดวิชา เสริมและสารบบันเทิง							3.55	0.95	มาก

จากตารางที่ 4.11 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมของหลักสูตร หมวดวิชาเสริม และสาระบันเทิง ผลจากการวิเคราะห์ปรากฏดังนี้

ในภาพรวม ผู้เรียนรู้เห็นว่าเนื้อหาของหลักสูตรหมวดวิชาวิชาเสริมและสาระบันเทิง มีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.55$, S.D.=0.95) เมื่อพิจารณารายละเอียดในแต่ละวิชา พบว่า ผู้เรียนรู้เห็นว่าวิชาต่างๆ มีความเหมาะสมของเนื้อหา ดังนี้

1) *วิชาการจัดการทรัพยากรป่าไม้* ในภาพรวม ผู้เรียนรู้เห็นว่าเนื้อหาของวิชา มีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.66$, S.D.=0.96) โดยผู้เรียนรู้ในภาคเหนือเห็นว่าเนื้อหาวิชา มีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.68$, S.D.=1.02) และผู้เรียนรู้ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เห็นว่าเนื้อหาวิชา มีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.65$, S.D.=0.93) ตามลำดับ

2) *วิชาการจัดการทรัพยากรทะเลและชายฝั่ง* ในภาพรวม ผู้เรียนรู้เห็นว่าเนื้อหาของวิชา มีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.27$, S.D.=1.05) โดยผู้เรียนรู้ในภาคเหนือ เห็นว่าเนื้อหาวิชา มีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.23$, S.D.=1.13) และผู้เรียนรู้ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เห็นว่าเนื้อหาวิชา มีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.29$, S.D.=1.00) ตามลำดับ

3) *วิชาพลังงานทางเลือก* ในภาพรวม ผู้เรียนรู้เห็นว่าเนื้อหาของวิชา มีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.65$, S.D.=0.93) โดยผู้เรียนรู้ในภาคเหนือเห็นว่าเนื้อหาวิชา มีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.68$, S.D.=1.07) และผู้เรียนรู้ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เห็นว่าเนื้อหาวิชา มีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.64$ S.D.=0.85) ตามลำดับ

4) *วิชาสุขภาวะ* ในภาพรวม ผู้เรียนรู้เห็นว่าเนื้อหาของวิชา มีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.67$ S.D.=0.93) โดยผู้เรียนรู้ในภาคเหนือเห็นว่าเนื้อหาวิชา มีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.74$, S.D.=1.01) และผู้เรียนรู้ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เห็นว่าเนื้อหาวิชา มีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.64$, S.D.=0.88) ตามลำดับ

5) *วิชาสาระบันเทิง* ในภาพรวม ผู้เรียนรู้เห็นว่าเนื้อหาของวิชา มีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.48$, S.D.=0.90) โดยผู้เรียนรู้ในภาคเหนือเห็นว่าเนื้อหาวิชา มีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.47$, S.D.=0.72) และผู้เรียนรู้ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เห็นว่าเนื้อหาวิชา มีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.46$, S.D.=0.89) ตามลำดับ

3.2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมขององค์ประกอบของหลักสูตร

ความเหมาะสมขององค์ประกอบของหลักสูตร ได้แก่ สื่อ อุปกรณ์ เอกสาร สถานที่ คุณสมบัติของผู้เรียนรู้ ผู้จัดการเรียนรู้ และทีมงานสนับสนุน โดยการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏผล ดังรายละเอียดในตารางที่ 4.12-4.13

3.2.1 ความเหมาะสมของสื่อ อุปกรณ์ เอกสาร และสถานที่ โดยการวิเคราะห์ ข้อมูลปรากฏผลดังตารางที่ 4.12

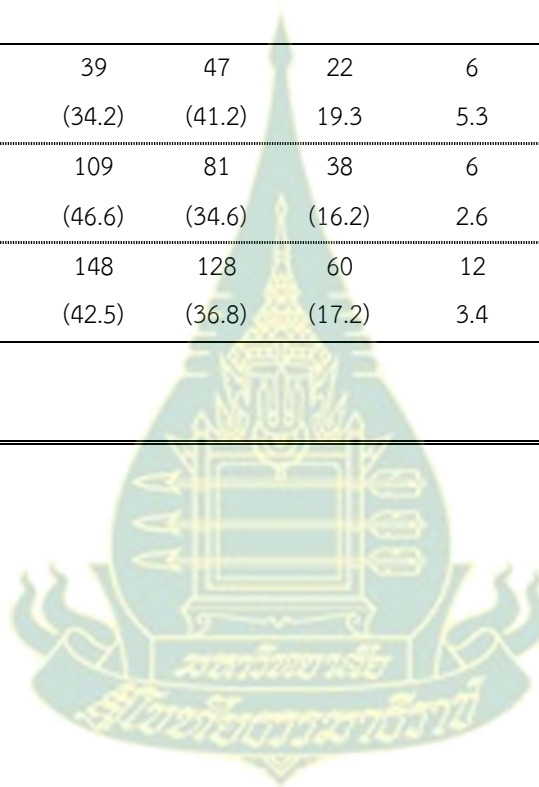

ตารางที่ 4.12 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมของสื่อ อุปกรณ์ เอกสาร และสถานที่

ความคิดเห็น	กลุ่มตัวอย่าง	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	\bar{X}	S.D.	แปลความ
1. สื่อวีดิทัศน์เพื่อใช้ในการเรียนรู้	ภาคเหนือ (n=114)	40 (35.1)	43 (37.7)	21 (18.4)	5 4.4	5 4.4	3.95	1.05	มาก
	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (n=234)	83 (35.5)	108 (46.2)	42 (17.9)	1 0.4	0	4.38	3.40	มากที่สุด
	ภาพรวม (n = 348)	123 (35.5)	151 (43.4)	63 (18.1)	6 1.7	5 1.4	4.09	0.85	มาก
	ภาคเหนือ (n=114)	31 (27.2)	45 (39.5)	23 20.2	11 9.6	4 3.5	3.77	1.06	มาก
2. อุปกรณ์การเรียนรู้ เช่น เครื่องคอมพิวเตอร์ เครื่องฉายวีดิทัศน์ เครื่องรับโทรทัศน์ ฯลฯ	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (n=234)	70 (29.9)	88 (37.6)	70 (29.9)	6 2.6	0	3.95	0.84	มาก
	ภาพรวม (n = 348)	101 (29.0)	133 (38.2)	93 (26.7)	17 4.9	4 1.10	3.89	0.92	มาก
	ภาคเหนือ (n=114)	25 (21.9)	51 (44.7)	27 (23.7)	8 7.0	3 2.6	3.76	0.96	มาก
	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (n=234)	79 (33.8)	99 42.3	49 (20.9)	7 3.0	0	4.07	0.82	มาก
3. เอกสาร เช่น คู่มือแนวการเรียนรู้ ประจำหลักสูตร บันทึกการออกแบบกระบวนการ บันทึกผลการจัดกระบวนการเรียนรู้ เป็นต้น	ภาพรวม (n = 348)	104 29.9.	105 (43.1)	76 (21.3)	15 4.3	3 0.9	3.97	0.88	มาก

ตารางที่ 4.12 (ต่อ)

ความคิดเห็น	กลุ่มตัวอย่าง	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	\bar{X}	S.D.	แปลความ
4. สถานที่ในการจัดการเรียนรู้ของ กลุ่ม	ภาคเหนือ (n=114)	39 (34.2)	47 (41.2)	22 19.3	6 5.3	0	4.04	0.87	มาก
	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (n=234)	109 (46.6)	81 (34.6)	38 (16.2)	6 2.6	0	4.25	0.82	มากที่สุด
	ภาพรวม (n = 348)	148 (42.5)	128 (36.8)	60 (17.2)	12 3.4	0	4.18	0.84	มาก
ภาพรวมความเหมาะสมของ องค์ประกอบของหลักสูตร							4.03	0.87	มาก

จากตารางที่ 4.12 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมของสื่อ อุปกรณ์ เอกสาร และสถานที่ ผลจากการวิเคราะห์ปรากฏ ดังนี้

ในภาพรวม ผู้เรียนรู้เห็นว่าสื่อ อุปกรณ์ เอกสาร และสถานที่ มีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.03$, S.D.=0.87) เมื่อพิจารณารายละเอียด พบว่า ผู้เรียนรู้เห็นว่ามีความเหมาะสมขององค์ประกอบของหลักสูตร ดังนี้

1) **สื่อวีดิทัศน์เพื่อใช้ในการเรียนรู้** ในภาพรวม ผู้เรียนรู้เห็นว่าสื่อมีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.09$, S.D.=0.85) โดยผู้เรียนรู้ในภาคเหนือเห็นว่าสื่อมีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.95$, S.D.=1.05) และภาคตะวันออกเฉียงเหนือเห็นว่า สื่อมีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.38$, S.D.=3.40) ตามลำดับ

2) **อุปกรณ์การเรียนรู้** เช่น เครื่องคอมพิวเตอร์ เครื่องฉายวีดิทัศน์ เครื่องรับโทรทัศน์ ฯลฯ ในภาพรวม ผู้เรียนรู้เห็นว่าอุปกรณ์การเรียนรู้ มีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.89$, S.D.=0.92) โดยผู้เรียนรู้ในภาคเหนือเห็นว่าอุปกรณ์การเรียนรู้มีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.77$, S.D.=1.06) และภาคตะวันออกเฉียงเหนือเห็นว่าอุปกรณ์การเรียนรู้มีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.95$, S.D.=0.34) ตามลำดับ

3) **เอกสาร** เช่น คู่มือแนวทางการเรียนรู้ประจำหลักสูตร บันทึกการออกแบบกระบวนการ บันทึกผลการจัดกระบวนการเรียนรู้ เป็นต้น ผู้เรียนรู้เห็นว่าเอกสาร มีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.97$, S.D.=0.88) โดยผู้เรียนรู้ในภาคเหนือเห็นว่าเอกสารมีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.07$, S.D.=0.82) และภาคตะวันออกเฉียงเหนือเห็นว่าเอกสารมีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.95$, S.D.=0.34) ตามลำดับ

4) **สถานที่ในการจัดการเรียนรู้ของกลุ่ม** ผู้เรียนรู้เห็นว่าสถานที่ในการจัดการเรียนรู้ของกลุ่ม มีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.18$, S.D.=0.84) โดยผู้เรียนรู้ในภาคเหนือเห็นว่าสถานที่ในการจัดการเรียนรู้มีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.04$, S.D.=0.87) และภาคตะวันออกเฉียงเหนือเห็นว่าสถานที่ในการจัดการเรียนรู้มีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.25$, S.D.=0.82) ตามลำดับ

3.2.2 ความเหมาะสมของคุณสมบัติของผู้เรียนรู้ โดยการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏผลดังตารางที่ 4.13

ตารางที่ 4.13 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมของคุณสมบัติของผู้เรียนรู้

ความคิดเห็น	กลุ่มตัวอย่าง	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	\bar{X}	S.D.	แปลความ
1. มีความมุ่งมั่นและต้องการทำ เกษตรปลอดภัย เกษตรอินทรีย์ และการพัฒนาคุณภาพชีวิตของ ตนเอง	ภาคเหนือ (n=114)	51 (44.7)	44 (38.6)	16 (14.0)	3 (2.6)	0	4.25	0.80	มากที่สุด
	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (n=234)	122 (52.1)	78 (33.3)	29 (12.4)	5 (2.1)	0	4.35	0.78	มากที่สุด
	ภาพรวม (n = 348)	173 (49.7)	122 (35.1)	45 (12.9)	8 (2.3)	0	4.32	0.79	มากที่สุด
2. มีเวลาและตั้งใจในการจะเข้า เรียนรู้และสามารถเข้าร่วมเรียนรู้ อย่างสม่ำเสมอ	ภาคเหนือ (n=114)	28 (24.6)	58 (50.9)	24 (21.1)	2 (1.8)	2 (1.8)	3.95	0.83	มาก
	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (n=234)	90 (38.5)	103 (44.0)	34 (14.5)	7 (3.0)	0	4.18	0.79	มาก
	ภาพรวม (n = 348)	118 (33.9)	161 (46.3)	58 (16.7)	9 (2.6)	2 (0.6)	4.10	0.81	มาก

ตารางที่ 4.13 (ต่อ)

ความคิดเห็น	กลุ่มตัวอย่าง	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	\bar{X}	S.D.	แปลความ
3. สามารถรวมกลุ่มผู้สนใจที่จะ เรียนรู้ร่วมกันในแต่ละกลุ่ม ชุมชน หรือองค์กรได้	ภาคเหนือ (n=114)	24 (21.1)	54 (47.4)	31 (27.2)	5 (4.4)	0	3.85	0.80	มาก
	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (n=234)	75 (32.1)	104 (44.4)	48 (20.5)	7 (3.0)	0	4.06	0.80	มาก
	ภาพรวม (n = 348)	99 (28.4)	158 (45.4)	79 (22.7)	12 (3.4)	0	3.99	0.81	มาก
ภาพรวมความเหมาะสมของ คุณสมบัติของผู้เรียนรู้							4.13	0.80	มาก

จากตารางที่ 4.13 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมของคุณสมบัติของผู้เรียนรู้ ผลจากการวิเคราะห์ปรากฏดังนี้

ในภาพรวม ผู้เรียนรู้เห็นว่าคุณสมบัติของผู้เรียนรู้ มีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.13$, $S.D.=0.80$) เมื่อพิจารณารายละเอียดในแต่ละความคิดเห็นผู้เรียนรู้พบว่า คุณสมบัติของผู้เรียนรู้มีความเหมาะสมขององค์ประกอบของหลักสูตร ดังนี้

1) **มีความมุ่งมั่นและต้องการทำเกษตรปลอดภัย เกษตรอินทรีย์และการพัฒนาคุณภาพชีวิตของตนเอง** ในภาพรวม ผู้เรียนรู้เห็นว่าคุณสมบัติของผู้เรียนรู้ มีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.32$, $S.D.=0.79$) โดยผู้เรียนรู้ในภาคเหนือเห็นว่าคุณสมบัติของผู้เรียนรู้มีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.25$, $S.D.=0.80$) และผู้เรียนรู้ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือเห็นว่าคุณสมบัติของผู้เรียนรู้ มีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.35$, $S.D.=0.78$) ตามลำดับ

2) **มีเวลาและตั้งใจในการจะเข้าเรียนรู้และสามารถเข้าร่วมเรียนรู้อย่างสม่ำเสมอ** ในภาพรวม ผู้เรียนรู้เห็นว่าคุณสมบัติของผู้เรียนรู้ มีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.10$, $S.D.=0.81$) โดยผู้เรียนรู้ในภาคเหนือเห็นว่าคุณสมบัติของผู้เรียนรู้ มีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.95$, $S.D.=0.83$) และผู้เรียนรู้ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือเห็นว่าคุณสมบัติของผู้เรียนรู้ มีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.18$, $S.D.=0.79$) ตามลำดับ

3) **สามารถรวมกลุ่มผู้สนใจที่จะเรียนรู้ร่วมกันในแต่ละกลุ่ม ชุมชนหรือองค์กรได้ใน** ภาพรวม ผู้เรียนรู้เห็นว่าคุณสมบัติของผู้เรียนรู้ มีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=3.99$, $S.D.=0.81$) โดยผู้เรียนรู้ในภาคเหนือเห็นว่าคุณสมบัติของผู้เรียนรู้ มีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.85$, $S.D.=0.80$) และผู้เรียนรู้ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือเห็นว่าคุณสมบัติของผู้เรียนรู้ มีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.06$, $S.D.=0.80$) ตามลำดับ

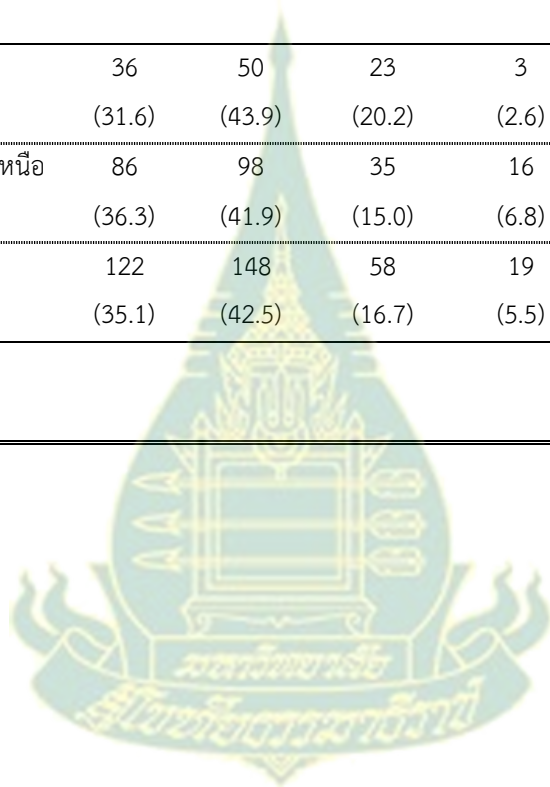
3.2.3 ความเหมาะสมของคุณสมบัติของผู้จัดการเรียนรู้ประจำพื้นที่ โดยการวิเคราะห์ ข้อมูลปรากฏผลดังตารางที่ 4.14

ตารางที่ 4.14 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมของคุณสมบัติของผู้จัดการเรียนรู้ประจำพื้นที่

ความคิดเห็น	กลุ่มตัวอย่าง	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	\bar{X}	S.D.	แปลความ
1. ช่วยวางแผนในการเรียนรู้	ภาคเหนือ (n=114)	30 (26.3)	58 (50.9)	22 (19.3)	2 (1.8)	2 (1.8)	3.98	0.83	มาก
	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (n=234)	86 (36.8)	100 (42.7)	36 (15.4)	12 (5.1)	0	4.11	0.85	มาก
	ภาพรวม (n = 348)	116 (33.3)	158 (45.4)	58 (16.7)	14 (4.0)	2 (0.6)	4.07	0.84	มาก
2. ช่วยอำนวยความสะดวกและจัด กระบวนการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียนรู้	ภาคเหนือ (n=114)	37 (32.5)	54 (47.4)	20 (17.5)	3 (2.6)	0	4.10	0.78	มาก
	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (n=234)	103 (44.0)	88 (37.6)	31 (13.2)	12 (5.1)	0	4.21	0.86	มากที่สุด
	ภาพรวม (n = 348)	140 (40.2)	142 (40.8)	51 (14.7)	15 (4.3)	0	4.17	0.83	มาก

ตารางที่ 4.14 (ต่อ)

ความคิดเห็น	กลุ่มตัวอย่าง	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	\bar{X}	S.D.	แปลความ
3. ช่วยสรุปประเด็นสำคัญในการเรียนรู้ โดยมีทักษะในการเป็นวิทยากร กระบวนการ	ภาคเหนือ (n=114)	36 (31.6)	50 (43.9)	23 (20.2)	3 (2.6)	2 (1.8)	4.01	0.89	มาก
	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (n=234)	86 (36.3)	98 (41.9)	35 (15.0)	16 (6.8)	0	4.08	0.89	มาก
	ภาพรวม (n = 348)	122 (35.1)	148 (42.5)	58 (16.7)	19 (5.5)	2 (0.6)	4.05	0.89	มาก
ภาพรวมความเหมาะสมของคุณสมบัติของ ผู้จัดการเรียนรู้ประจำพื้นที่							4.10	0.85	มาก

จากตารางที่ 4.14 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมของคุณสมบัติของผู้จัดการเรียนรู้ประจำพื้นที่ขององค์ประกอบของหลักสูตร ผลจากการวิเคราะห์ปรากฏดังนี้

ในภาพรวม ผู้เรียนรู้เห็นว่าคุณสมบัติของผู้จัดการเรียนรู้ประจำพื้นที่ มีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.10$, $S.D.=0.85$) เมื่อพิจารณารายละเอียดในแต่ละความคิดเห็นพบว่า ผู้เรียนรู้เห็นว่าคุณสมบัติของผู้จัดการเรียนรู้ประจำพื้นที่ที่มีความเหมาะสมขององค์ประกอบของหลักสูตร ดังนี้

1) *ช่วยวางแผนในการเรียนรู้* ในภาพรวม ผู้เรียนรู้เห็นว่าคุณสมบัติของผู้จัดการเรียนรู้ประจำพื้นที่ในการช่วยวางแผนในการเรียนรู้ มีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.07$, $S.D.=0.84$) โดยผู้เรียนรู้ในภาคเหนือเห็นว่าคุณสมบัติของผู้จัดการเรียนรู้ประจำพื้นที่ในการช่วยวางแผนในการเรียนรู้ มีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.98$, $S.D.=0.83$) และผู้เรียนรู้ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือเห็นว่าคุณสมบัติของผู้จัดการเรียนรู้ประจำพื้นที่ในการช่วยวางแผนในการเรียนรู้ มีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.11$, $S.D.=0.85$) ตามลำดับ

2) *ช่วยอำนวยความสะดวกและจัดกระบวนการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียนรู้* ในภาพรวม ผู้เรียนรู้เห็นว่าคุณสมบัติของผู้จัดการเรียนรู้ประจำพื้นที่ในการช่วยอำนวยความสะดวกและจัดกระบวนการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน มีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.17$, $S.D.=0.83$) โดยผู้เรียนรู้ในภาคเหนือเห็นว่าคุณสมบัติของผู้จัดการเรียนรู้ประจำพื้นที่ในการช่วยอำนวยความสะดวกและจัดกระบวนการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน มีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.10$, $S.D.=0.78$) และผู้เรียนรู้ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือเห็นว่าคุณสมบัติของผู้จัดการเรียนรู้ประจำพื้นที่ในการช่วยอำนวยความสะดวกและจัดกระบวนการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน มีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.21$, $S.D.=0.86$) ตามลำดับ

3) *ช่วยสรุปประเด็นสำคัญในการเรียนรู้* โดยมีทักษะในการเป็นวิทยากรกระบวนการ ในภาพรวม ผู้เรียนรู้เห็นว่าคุณสมบัติของผู้จัดการเรียนรู้ประจำพื้นที่ในการช่วยสรุปประเด็นสำคัญในการเรียนรู้ มีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.05$, $S.D.=0.89$) โดยผู้เรียนรู้ในภาคเหนือเห็นว่าคุณสมบัติของผู้จัดการเรียนรู้ประจำพื้นที่ในการช่วยสรุปประเด็นสำคัญในการเรียนรู้ มีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.01$, $S.D.=0.89$) และผู้เรียนรู้ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือเห็นว่าคุณสมบัติของผู้จัดการเรียนรู้ประจำพื้นที่ในการช่วยสรุปประเด็นสำคัญในการเรียนรู้ มีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.08$, $S.D.=0.89$) ตามลำดับ

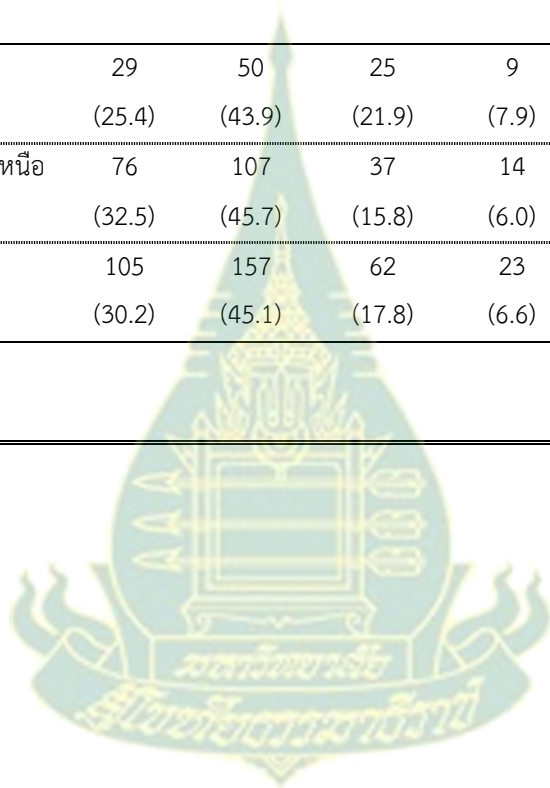
3.2.4 ความเหมาะสมของคุณสมบัติของทีมงานสนับสนุนจากโครงการ โดยการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏผลดังตารางที่ 4.15

ตารางที่ 4.15 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมของคุณสมบัติของทีมงานสนับสนุนจากโครงการ

ความคิดเห็น	กลุ่มตัวอย่าง	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	\bar{X}	S.D.	แปลความ
1. การอำนวยความสะดวกในการติดต่อ ประสานงานกับพื้นที่	ภาคเหนือ (n=114)	27 (23.7)	56 (49.1)	28 (24.6)	2 (1.8)	1 (0.9)	3.93	0.80	มาก
	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (n=234)	85 (36.3)	102 (43.6)	32 (13.7)	15 (6.4)	0	4.10	0.87	มาก
	ภาพรวม (n = 348)	112 (32.2)	158 (45.4)	60 (17.2)	17 (4.9)	1 (0.3)	4.04	0.85	มาก
2. การช่วยเหลือในการแก้ปัญหา	ภาคเหนือ (n=114)	26 (22.8)	55 (48.2)	29 (25.4)	4 (3.5)	0	3.90	0.79	มาก
	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (n=234)	79 (33.8)	107 (45.7)	33 (14.1)	15 (6.4)	0	4.07	0.86	มาก
	ภาพรวม (n = 348)	105 (30.2)	162 (46.6)	62 (17.8)	19 (5.5)	0	4.01	0.84	มาก

ตารางที่ 4.15 (ต่อ)

ความคิดเห็น	กลุ่มตัวอย่าง	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	\bar{X}	S.D.	แปลความ
3. การสนับสนุนในการประสานงานกับ ชุมชนและภาคีอื่น ๆ	ภาคเหนือ (n=114)	29 (25.4)	50 (43.9)	25 (21.9)	9 (7.9)	1 (0.9)	3.85	0.92	มาก
	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (n=234)	76 (32.5)	107 (45.7)	37 (15.8)	14 (6.0)	0	4.05	0.85	มาก
	ภาพรวม (n = 348)	105 (30.2)	157 (45.1)	62 (17.8)	23 (6.6)	1 (0.3)	3.98	0.88	มาก
ภาพรวมความเหมาะสมของคุณสมบัติของ ทีมงานสนับสนุนจากโครงการ							4.01	0.86	มาก

จากตารางที่ 4.15 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมของคุณสมบัติของทีมงานสนับสนุนจากโครงการ (สื่อ อุปกรณ์ เอกสาร สถานที่ คุณสมบัติของผู้เรียนรู้ ผู้จัดการเรียนรู้ และทีมงานสนับสนุน) ผลจากการวิเคราะห์ปรากฏดังนี้

ในภาพรวม ผู้เรียนรู้เห็นว่าคุณสมบัติของทีมงานสนับสนุนจากโครงการ มีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.01$, S.D.=0.86) เมื่อพิจารณารายละเอียดในแต่ละความคิดเห็นพบว่า ผู้เรียนรู้เห็นว่าคุณสมบัติของทีมงานสนับสนุนจากโครงการมีความเหมาะสมขององค์ประกอบของหลักสูตร ดังนี้

1) การอำนวยความสะดวกในการติดต่อประสานงานกับพื้นที่ ในภาพรวมผู้เรียนรู้เห็นว่าคุณสมบัติของทีมงานสนับสนุนจากโครงการ มีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.04$, S.D.=0.85) โดยผู้เรียนรู้ในภาคเหนือเห็นว่าคุณสมบัติของทีมงานสนับสนุนจากโครงการในการอำนวยความสะดวกในการติดต่อประสานงานกับพื้นที่ มีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.93$, S.D.=0.80) และผู้เรียนรู้ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือเห็นว่าการอำนวยความสะดวกในการติดต่อประสานงานกับพื้นที่ มีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.10$, S.D.=0.87) ตามลำดับ

2) การช่วยเหลือในการแก้ปัญหา ในภาพรวม ผู้เรียนรู้เห็นว่าคุณสมบัติของทีมงานสนับสนุนจากโครงการมีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.01$, S.D.=0.84) โดยผู้เรียนรู้ในภาคเหนือเห็นว่าคุณสมบัติของทีมงานสนับสนุนจากโครงการในการช่วยเหลือการแก้ปัญหา มีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.90$, S.D.=0.79) และผู้เรียนรู้ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือเห็นว่าคุณสมบัติของทีมงานสนับสนุนจากโครงการในการช่วยเหลือการแก้ปัญหา มีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.07$, S.D.=0.86) ตามลำดับ

3) การสนับสนุนในการประสานงานกับชุมชนและภาคีอื่นๆ ในภาพรวม ผู้เรียนรู้เห็นว่าคุณสมบัติของทีมงานสนับสนุนจากโครงการ มีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.98$, S.D.=0.88) โดยผู้เรียนรู้ในภาคเหนือเห็นว่าคุณสมบัติของทีมงานสนับสนุนจากโครงการในการสนับสนุนการประสานงานกับชุมชนและภาคีอื่นๆ มีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.85$, S.D.=0.92) และผู้เรียนรู้ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือเห็นว่าคุณสมบัติของทีมงานสนับสนุนจากโครงการในการสนับสนุนการประสานงานกับชุมชนและภาคีอื่นๆ มีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.05$, S.D.=0.85) ตามลำดับ

ตอนที่ 4 กระบวนการของหลักสูตร

กระบวนการของหลักสูตร ได้แก่ ความเหมาะสมของกระบวนการจัดการเรียนรู้ของหลักสูตร ความเหมาะสมของมาตรฐานการเรียนรู้ของหลักสูตร และความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนรู้ในรูปแบบอื่นๆ โดยในการวิจัยครั้งนี้ คณะผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้เรียนรู้ในประเด็นดังกล่าว ดังนี้

4.1 ความเหมาะสมของกระบวนการจัดการเรียนรู้ของหลักสูตร

ความเหมาะสมของกระบวนการจัดการเรียนรู้ของหลักสูตร โดยการวิเคราะห์ข้อมูล
ปรากฏผลดังรายละเอียดในตารางที่ 4.16

ตารางที่ 4.16 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมของกระบวนการจัดการเรียนรู้ของหลักสูตร

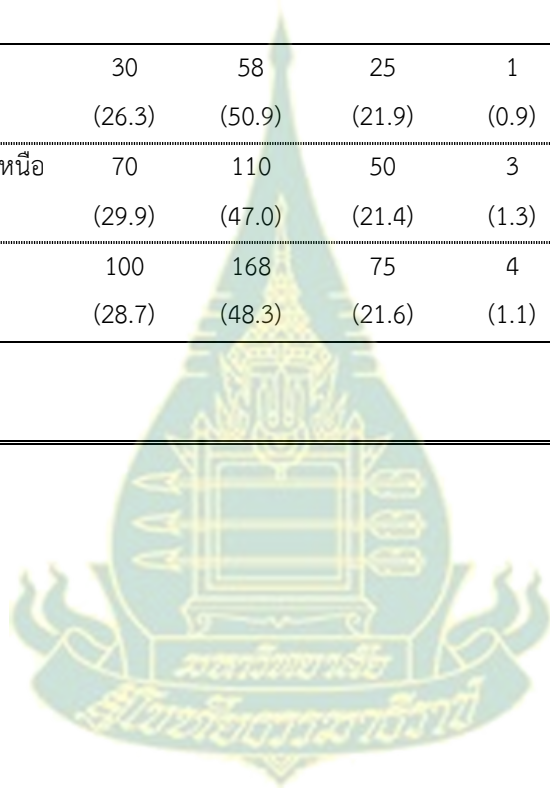
ความคิดเห็น	กลุ่มตัวอย่าง	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	\bar{X}	S.D.	แปลความ
1. กำหนดเวลาการเรียนรู้ (6 เดือน)	ภาคเหนือ (n=114)	35 (30.7)	60 (52.6)	17 (14.9)	0	2 (1.8)	4.11	0.78	มาก
	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (n=234)	61 (26.1)	109 (46.6)	64 (27.4)	0	0	3.99	0.73	มาก
	ภาพรวม (n = 348)	96 (27.6)	169 (48.6)	81 (23.3)	0	2 (0.6)	4.03	0.75	มาก
2. ช่วงระยะเวลาการเรียนรู้ (ตามความเหมาะสมของพื้นที่)	ภาคเหนือ (n=114)	27 (23.7)	62 (54.4)	22 (19.3)	2 (1.8)	1 (0.9)	3.98	0.76	มาก
	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (n=234)	62 (26.5)	115 (49.1)	57 (24.4)	0	0	4.02	0.71	มาก
	ภาพรวม (n = 348)	89 (25.6)	177 (50.9)	79 (22.7)	2 (0.6)	1 (0.3)	4.01	0.73	มาก
3. การสมัครและลงทะเบียนเรียน	ภาคเหนือ (n=114)	16 (14.0)	67 (58.8)	28 (24.6)	3 (2.6)	0	3.84	0.69	มาก
	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (n=234)	60 (25.6)	110 (47.0)	63 (26.9)	1 (0.4)	0	3.98	0.74	มาก
	ภาพรวม (n = 348)	76 (21.8)	177 (50.9)	91 (26.1)	4 (1.1)	0	3.93	0.72	มาก

ตารางที่ 4.16 (ต่อ)

ความคิดเห็น	กลุ่มตัวอย่าง	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	\bar{X}	S.D.	แปลความ
4. การเรียนรู้ในเนื้อหาโดยใช้สื่อวีดิทัศน์	ภาคเหนือ (n=114)	26 (22.8)	54 (47.4)	26 (22.8)	6 (5.3)	2 (1.8)	3.84	0.90	มาก
	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (n=234)	74 (31.6)	108 (46.2)	50 (21.4)	2 (0.9)	0	4.09	0.75	มาก
	ภาพรวม (n = 348)	100 (28.7)	162 (46.6)	76 (21.8)	8 (2.3)	2 (0.6)	4.01	0.81	มาก
5. การเรียนรู้โดยการปฏิบัติจริง	ภาคเหนือ (n=114)	38 (33.3)	58 (50.9)	15 (13.2)	2 (1.8)	1 (0.9)	4.14	0.77	มาก
	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (n=234)	87 (37.2)	95 (40.6)	49 (20.9)	3 (1.3)	0	4.14	0.79	มาก
	ภาพรวม (n = 348)	125 (35.9)	153 (44.0)	64 (18.4)	5 (1.4)	1 (0.3)	4.14	0.78	มาก

ตารางที่ 4.16 (ต่อ)

ความคิดเห็น	กลุ่มตัวอย่าง	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	\bar{X}	S.D.	แปลความ
6. การวัดผลการสำเร็จการเรียนรู้โดยกลุ่มผู้เรียนรู้	ภาคเหนือ (n=114)	30 (26.3)	58 (50.9)	25 (21.9)	1 (0.9)	0	4.03	0.72	มาก
	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (n=234)	70 (29.9)	110 (47.0)	50 (21.4)	3 (1.3)	1 (0.4)	4.05	0.78	มาก
	ภาพรวม (n = 348)	100 (28.7)	168 (48.3)	75 (21.6)	4 (1.1)	1 (0.3)	4.04	0.76	มาก
ภาพรวมความเหมาะสมของกระบวนการจัดการเรียนรู้ของหลักสูตร							4.02	0.76	มาก

จากตารางที่ 4.16 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมของกระบวนการจัดการ การเรียนรู้ของหลักสูตร ผลจากการวิเคราะห์ปรากฏดังนี้

ในภาพรวม ผู้เรียนรู้เห็นว่ากระบวนการจัดการเรียนรู้ของหลักสูตร มีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.02$, $S.D.=0.76$) เมื่อพิจารณารายละเอียดในแต่ละความคิดเห็นพบว่า ผู้เรียนรู้เห็นว่ากระบวนการจัดการเรียนรู้ของหลักสูตรมีความเหมาะสม ดังนี้

1) กำหนดเวลาการเรียนรู้ (6 เดือน) ในภาพรวมผู้เรียนรู้เห็นว่ามีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.03$, $S.D.=0.75$) โดยผู้เรียนรู้ในภาคเหนือเห็นว่าการกำหนดเวลา การเรียนรู้ (6 เดือน) มีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.11$, $S.D.=0.78$) และผู้เรียนรู้ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือเห็นว่าการกำหนดเวลาการเรียนรู้ (6 เดือน) มีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.99$, $S.D.=0.73$) ตามลำดับ

2) ช่วงระยะเวลาการเรียนรู้ (ตามความเหมาะสมของพื้นที่) ในภาพรวม ผู้เรียนรู้เห็นว่ามีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.01$, $S.D.=0.73$) โดยผู้เรียนรู้ในภาคเหนือ เห็นว่าช่วงระยะเวลาการเรียนรู้ (ตามความเหมาะสมของพื้นที่) มีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.98$, $S.D.=0.76$) และผู้เรียนรู้ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือเห็นว่าการเรียนรู้ (ตามความเหมาะสมของพื้นที่) มีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.02$, $S.D.=0.71$) ตามลำดับ

3) การสมัครและลงทะเบียนเรียน ในภาพรวมผู้เรียนรู้เห็นว่ามีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.93$, $S.D.=0.72$) โดยผู้เรียนรู้ในภาคเหนือเห็นว่าการสมัครและลงทะเบียนเรียน มีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.84$, $S.D.=0.69$) และผู้เรียนรู้ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือเห็นว่าการสมัครและลงทะเบียนเรียน มีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.98$, $S.D.=0.74$) ตามลำดับ

4) การเรียนรู้ในเนื้อหาโดยใช้สื่อวีดิทัศน์ ในภาพรวมผู้เรียนรู้เห็นว่ามีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.01$, $S.D.=0.81$) โดยผู้เรียนรู้ในภาคเหนือเห็นว่าการเรียนรู้ในเนื้อหาโดยใช้สื่อวีดิทัศน์ มีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.84$, $S.D.=0.90$) และผู้เรียนรู้ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือเห็นว่าการเรียนรู้ในเนื้อหาโดยใช้สื่อวีดิทัศน์ มีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.09$, $S.D.=0.75$) ตามลำดับ

5) การเรียนรู้โดยการปฏิบัติจริง ในภาพรวมผู้เรียนรู้เห็นว่ามีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.14$, $S.D.=0.78$) โดยผู้เรียนรู้ในภาคเหนือเห็นว่าการเรียนรู้โดยการปฏิบัติจริง มีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.14$, $S.D.=0.77$) และผู้เรียนรู้ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือเห็นว่าการเรียนรู้โดยการปฏิบัติจริง มีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.14$, $S.D.=0.79$) ตามลำดับ

6) การวัดผลการสำเร็จการเรียนรู้โดยกลุ่มผู้เรียนรู้ ในภาพรวมผู้เรียนรู้เห็นว่ามีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.04$, $S.D.=0.76$) โดยผู้เรียนรู้ในภาคเหนือเห็นว่าการวัดผล

การสำเร็จการเรียนรู้โดยกลุ่มผู้เรียนรู้ มีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.03$, S.D.=0.72) และผู้เรียนรู้ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือเห็นว่าการวัดผลการสำเร็จการเรียนรู้โดยกลุ่ม ผู้เรียนรู้ มีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.05$, S.D.=0.78) ตามลำดับ

4.2 ความเหมาะสมของมาตรฐานการเรียนรู้ของหลักสูตร

ความเหมาะสมของมาตรฐานการเรียนรู้ของหลักสูตร โดยการวิเคราะห์ข้อมูล ปรากฏผลดังรายละเอียดในตารางที่ 4.17

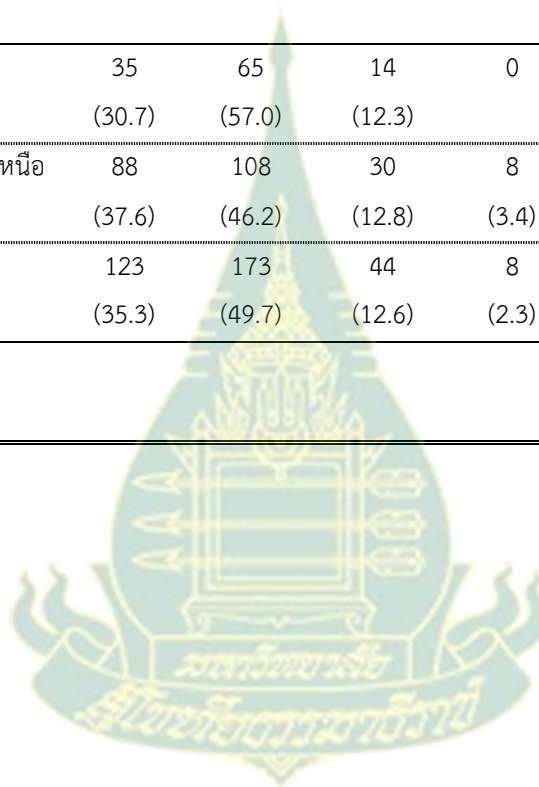

ตารางที่ 4.17 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมของมาตรฐานการเรียนรู้ของหลักสูตร

ความคิดเห็น	กลุ่มตัวอย่าง	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	\bar{X}	S.D.	แปลความ
1. มีการปรับเปลี่ยนกระบวนทัศน์เข้าสู่วิถี เกษตรปลอดภัยหรือเกษตรอินทรีย์	ภาคเหนือ (n=114)	43 (37.7)	54 (47.4)	17 (14.9)	0	0	4.23	0.69	มากที่สุด
	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (n=234)	87 (37.2)	112 (47.9)	33 (14.1)	2 (0.9)	0	4.21	0.71	มากที่สุด
	ภาพรวม (n = 348)	130 (37.4)	166 (47.7)	50 (14.4)	2 (0.6)	0	4.22	0.70	มากที่สุด
2. มีการเสริมสร้างกิจกรรม เพิ่มรายได้ ลดรายจ่าย ลดหนี้สินและลดต้นทุน การผลิต	ภาคเหนือ (n=114)	39 (34.2)	61 (53.5)	14 (12.3)	0	0	4.22	0.65	มากที่สุด
	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (n=234)	89 (38.0)	104 (44.4)	35 (15.0)	6 (2.6)	0	4.18	0.78	มาก
	ภาพรวม (n = 348)	128 (36.8)	165 (47.4)	49 (14.1)	6 (1.7)	0	4.19	0.74	มาก
3. มีการทำแผนปฏิบัติการพัฒนาของ ตนเอง กลุ่ม/ชุมชนด้านเกษตรปลอดภัย หรือเกษตรอินทรีย์ในทุกระบบ	ภาคเหนือ (n=114)	37 (32.5)	52 (45.6)	25 (21.9)	0	0	4.11	0.73	มาก
	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (n=234)	83 (35.5)	106 (45.3)	40 (17.1)	5 (2.1)	0	4.14	0.77	มาก
	ภาพรวม (n = 348)	120 (34.5)	158 (45.4)	65 (18.7)	5 (1.4)	0	4.13	0.76	มาก

ตารางที่ 4.17 (ต่อ)

ความคิดเห็น	กลุ่มตัวอย่าง	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	\bar{X}	S.D.	แปลความ
4. สามารถพึ่งพาตนเอง มีความทุกข์ น้อยลง มีความสุขมากขึ้น	ภาคเหนือ (n=114)	35 (30.7)	65 (57.0)	14 (12.3)	0	0	4.18	0.63	มาก
	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (n=234)	88 (37.6)	108 (46.2)	30 (12.8)	8 (3.4)	0	4.18	0.78	มาก
	ภาพรวม (n = 348)	123 (35.3)	173 (49.7)	44 (12.6)	8 (2.3)	0	4.18	0.74	มาก
ภาพรวมความเหมาะสมของมาตรฐานการ เรียนรู้ของหลักสูตร							4.18	0.73	มาก

จากตารางที่ 4.17 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมของมาตรฐานการเรียนรู้ของหลักสูตร ผลจากการวิเคราะห์ปรากฏดังนี้

ในภาพรวม ผู้เรียนรู้เห็นว่ามาตรฐานการเรียนรู้ของหลักสูตร มีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.18$, S.D.=0.73) เมื่อพิจารณารายละเอียดในแต่ละความคิดเห็นพบว่า ผู้เรียนรู้เห็นว่ามาตรฐานการเรียนรู้ของหลักสูตร มีความเหมาะสม ดังนี้

1) มีการปรับเปลี่ยนกระบวนการทัศนเข้าสู่วิถีเกษตรปลอดภัย หรือเกษตรอินทรีย์ ในภาพรวม ผู้เรียนรู้เห็นว่ามีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.22$, S.D.=0.70) โดยผู้เรียนรู้ในภาคเหนือเห็นว่ามาตรฐานการเรียนรู้ของหลักสูตรในการปรับเปลี่ยนกระบวนการทัศนเข้าสู่วิถีเกษตรปลอดภัย หรือเกษตรอินทรีย์ มีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.23$, S.D.=0.69) และผู้เรียนรู้ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือเห็นว่ามาตรฐานการเรียนรู้ของหลักสูตรในการปรับเปลี่ยนกระบวนการทัศนเข้าสู่วิถีเกษตรปลอดภัย หรือเกษตรอินทรีย์ มีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.21$, S.D.=0.71) ตามลำดับ

2) มีการเสริมสร้างกิจกรรม เพิ่มรายได้ ลดรายจ่าย ลดหนี้สินและลดต้นทุนการผลิต ในภาพรวม ผู้เรียนรู้เห็นว่ามีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.19$, S.D.=0.74) โดยผู้เรียนรู้ในภาคเหนือเห็นว่ามาตรฐานการเรียนรู้ของหลักสูตรในการเสริมสร้างกิจกรรมเพิ่มรายได้ ลดรายจ่าย ลดหนี้สินและลดต้นทุนการผลิต มีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.22$, S.D.=0.65) และผู้เรียนรู้ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือเห็นว่ามาตรฐานการเรียนรู้ของหลักสูตรในการเสริมสร้างกิจกรรม เพิ่มรายได้ ลดรายจ่าย ลดหนี้สินและลดต้นทุนการผลิต มีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.18$, S.D.=0.78) ตามลำดับ

3) มีการทำแผนปฏิบัติการพัฒนาของตนเอง กลุ่ม/ชุมชนด้านเกษตรปลอดภัย หรือเกษตรอินทรีย์ในทุกระบบ ในภาพรวม ผู้เรียนรู้เห็นว่ามีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.13$, S.D.=0.76) โดยผู้เรียนรู้ในภาคเหนือเห็นว่ามาตรฐานการเรียนรู้ของหลักสูตรในการทำแผนปฏิบัติการพัฒนาของตนเอง กลุ่ม/ชุมชนด้านเกษตรปลอดภัย หรือเกษตรอินทรีย์ในทุกระบบมีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.11$, S.D.=0.73) และผู้เรียนรู้ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เห็นว่ามาตรฐานการเรียนรู้ของหลักสูตรในการทำแผนปฏิบัติการพัฒนาของตนเอง กลุ่ม/ชุมชนด้านเกษตรปลอดภัย หรือเกษตรอินทรีย์ในทุกระบบ มีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.14$, S.D.=0.77) ตามลำดับ

4) สามารถพึ่งพาตนเอง มีความทุกข์น้อยลง มีความสุขมากขึ้น ในภาพรวม ผู้เรียนรู้เห็นว่ามีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.18$, S.D.=0.74) โดยผู้เรียนรู้ในภาคเหนือ เห็นว่ามาตรฐานการเรียนรู้ของหลักสูตรสามารถพึ่งพาตนเอง มีความทุกข์น้อยลง มีความสุขมากขึ้น มีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.18$, S.D.=0.63) และผู้เรียนรู้ในภาค

ตะวันออกเฉียงเหนือเห็นว่ามาตรฐานการเรียนรู้ของหลักสูตรสามารถพึ่งพาตนเอง มีความทุกข์น้อยลง มีความสุขมากขึ้น มีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.18$, S.D.=0.78) ตามลำดับ

4.3 ความคิดเห็นต่อกิจกรรมการเรียนรู้รูปแบบอื่นๆ

ความคิดเห็นต่อกิจกรรมการเรียนรู้รูปแบบอื่นๆ โดยการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏผล ดังรายละเอียดในตารางที่ 4.18

ตารางที่ 4.18 ความคิดเห็นต่อกิจกรรมการเรียนรู้รูปแบบอื่นๆ

กิจกรรมการเรียนรู้รูปแบบอื่นๆ	ภาคเหนือ	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	ภาพรวม
	n = 114	n = 234	n = 348
	จำนวน คน (ร้อยละ)	จำนวน คน (ร้อยละ)	จำนวน คน (ร้อยละ)
1. การทำแปลงทดลอง/ทดสอบ/วิจัย	111 (97.4)	224 (95.7)	335 (96.3)
2. การพูดคุยแลกเปลี่ยนกับสมาชิกในกลุ่ม	114 (100)	231 (98.7)	345 (99.1)
3. การเรียนรู้ออนไลน์ ทางไอที	82 (71.9)	170 (72.6)	252 (72.4)
4. การเข้าร่วมอบรมของหน่วยงานต่างๆ	112 (98.2)	230 (98.3)	342 (98.3)
5. การประชุมกันในกลุ่ม	114 (100)	232 (99.1)	346 (99.4)
6. การดูงานทัศนศึกษา	111 (97.4)	216 (92.3)	327 (94.0)
7. การประชุมสัมมนาต่างๆ	102 (89.5)	218 (93.2)	320 (92.0)
8. การเชิญผู้รู้มาบรรยายในกลุ่ม	113 (99.1)	223 (95.3)	336 (96.6)
9. อื่นๆ (ระบุ)	0	0	0

จากตารางที่ 4.18 ความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมการเรียนรู้รูปแบบอื่นๆ ผลจากการวิเคราะห์ปรากฏดังนี้

ในภาพรวม ผู้เรียนรู้มีความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมการเรียนรู้รูปแบบอื่นๆ นอกเหนือ การเรียนรู้ของหลักสูตรนี้เกือบทั้งหมด (ร้อยละ 99.4) เป็นการประชุมกันในกลุ่ม รองลงมา ร้อยละ 99.1 เป็นการพูดคุยแลกเปลี่ยนกับสมาชิกในกลุ่ม ร้อยละ 98.3 การเข้าร่วมอบรมของหน่วยงานต่างๆ ร้อยละ 96.6 การเชิญผู้รู้มาบรรยายในกลุ่ม ร้อยละ 96.3 เป็นการทำแปลงทดลอง/ทดสอบ/วิจัย ร้อยละ 94.0 เป็นการดูงานทัศนศึกษา ร้อยละ 92.0 เป็นการประชุมสัมมนาต่างๆ และ ร้อยละ 72.4 เป็นการเรียนรู้ออนไลน์ทางไอที

ภาคเหนือ ผู้เรียนรู้มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนรู้ในรูปแบบอื่นๆ นอกเหนือการเรียนรู้ของหลักสูตรนี้ ผู้เรียนรู้ทั้งหมดให้ความสำคัญในลักษณะการพูดคุยแลกเปลี่ยนกับสมาชิกในกลุ่มและการประชุมในกลุ่ม (ร้อยละ 100.0) รองลงมา ร้อยละ 99.1 เป็นการเชิญผู้รู้มาบรรยายในกลุ่ม ร้อยละ 98.2 เป็นการเข้าร่วมอบรมของหน่วยงานต่างๆ ร้อยละ 97.4 เป็นการทำแปลงทดลอง/ทดสอบ/วิจัย และการดูงานทัศนศึกษา ร้อยละ 89.35 เป็นการประชุมสัมมนาต่างๆ ร้อยละ 71.9 เป็นการเรียนรู้ออนไลน์ทางไอที และ ร้อยละ 3.5 อื่นๆ

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผู้เรียนรู้มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนรู้ในรูปแบบอื่นๆ นอกเหนือการเรียนรู้ของหลักสูตรนี้เกือบทั้งหมด (ร้อยละ 99.1) เป็นการประชุมกันในกลุ่ม รองลงมา ร้อยละ 98.7 เป็นการพูดคุยแลกเปลี่ยนกับสมาชิกในกลุ่ม ร้อยละ 98.3 เป็นการเข้าร่วมอบรมของหน่วยงานต่างๆ ร้อยละ 95.7 เป็นการทำแปลงทดลอง/ทดสอบ/วิจัย ร้อยละ 95.3 การเชิญผู้รู้มาบรรยายในกลุ่ม ร้อยละ 93.2 เป็นเป็นการประชุมสัมมนาต่างๆ ร้อยละ 92.3 การดูงานทัศนศึกษา และ ร้อยละ 72.6 เป็นการเรียนรู้ออนไลน์ทางไอที

ตอนที่ 5 ผลผลิตของหลักสูตร

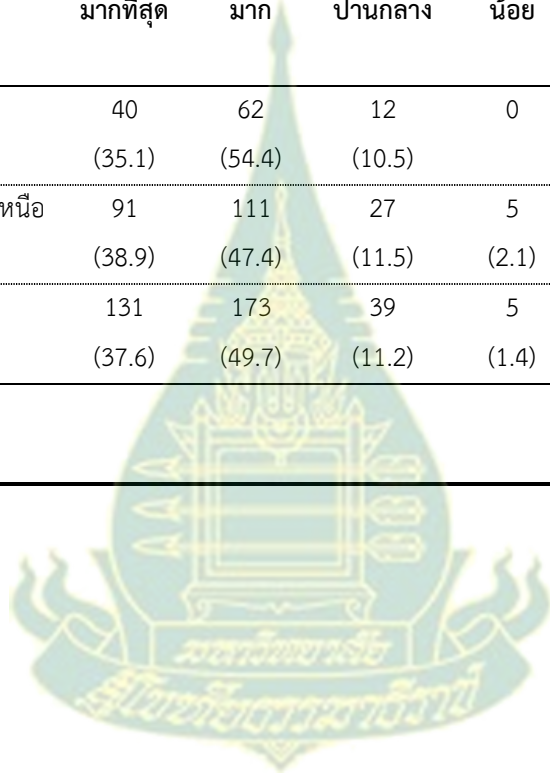
ผลผลิตของหลักสูตร ได้แก่ การบรรลุผลตามมาตรฐานการเรียนรู้ของหลักสูตร โดยการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏผลดังรายละเอียดในตารางที่ 4.19

ตารางที่ 4.19 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการบรรลุผลตามมาตรฐานการเรียนรู้ของหลักสูตร

ความคิดเห็น	กลุ่มตัวอย่าง	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	\bar{X}	S.D.	แปลความ
1. มีการปรับเปลี่ยนกระบวนการทศน์เข้าสู่วิถี เกษตรปลอดภัยและเกษตรอินทรีย์	ภาคเหนือ (n=114)	42 (36.8)	55 (48.2)	17 (14.9)	0	0	4.22	0.69	มากที่สุด
	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (n=234)	80 (34.2)	124 (53.0)	28 (12.0)	2 (0.9)	0	4.21	0.67	มากที่สุด
	ภาพรวม (n = 348)	122 (35.1)	179 (51.4)	45 (12.9)	2 (0.6)	0	4.21	0.68	มากที่สุด
2. มีการเสริมสร้างกิจกรรม เพิ่มรายได้ ลดรายจ่าย ลดหนี้สินและลดต้นทุน การผลิต	ภาคเหนือ (n=114)	38 (33.3)	58 (50.9)	18 (15.8)	0	0	4.18	0.68	มาก
	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (n=234)	81 (34.6)	114 (48.7)	35 (15.0)	4 (1.7)	0	4.16	0.73	มาก
	ภาพรวม (n = 348)	119 (34.2)	172 (49.4)	53 (15.2)	4 (1.1)	0	4.17	0.72	มาก
3. มีการทำแผนปฏิบัติการพัฒนาของ ตนเอง กลุ่ม/ชุมชนด้านเกษตรปลอดภัย และเกษตรอินทรีย์ในทุกระบบ	ภาคเหนือ (n=114)	38 (33.3)	48 (42.1)	26 (22.8)	2 (1.8)	0	4.07	0.80	มาก
	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (n=234)	79 (33.8)	112 (47.9)	40 (17.1)	3 (1.3)	0	4.14	0.74	มาก
	ภาพรวม (n = 348)	117 (33.6)	160 (46.0)	66 (19.0)	5 (1.4)	0	4.12	0.76	มาก

ตารางที่ 4.19 (ต่อ)

ความคิดเห็น	กลุ่มตัวอย่าง	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	\bar{X}	S.D.	แปลความ
4. สามารถพึ่งพาตนเอง มีความทุกข์ น้อยลง มีความสุขมากขึ้น	ภาคเหนือ (n=114)	40 (35.1)	62 (54.4)	12 (10.5)	0	0	4.25	0.63	มากที่สุด
	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (n=234)	91 (38.9)	111 (47.4)	27 (11.5)	5 (2.1)	0	4.23	0.73	มากที่สุด
	ภาพรวม (n = 348)	131 (37.6)	173 (49.7)	39 (11.2)	5 (1.4)	0	4.24	0.70	มากที่สุด
ภาพรวมการบรรลุผลตามมาตรฐานการ เรียนรู้ของหลักสูตร							4.18	0.71	มาก

จากตารางที่ 4.19 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการบรรลุผลตามมาตรฐานการเรียนรู้ของหลักสูตร ผลจากการวิเคราะห์ปรากฏดังนี้

ในภาพรวม ผู้เรียนรู้เห็นว่าการบรรลุผลตามมาตรฐานการเรียนรู้ของหลักสูตรมีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.18$, $S.D.=0.71$) เมื่อพิจารณารายละเอียดในแต่ละความคิดเห็นพบว่า ผู้เรียนรู้เห็นว่าการบรรลุผลตามมาตรฐานการเรียนรู้ของหลักสูตรมีความเหมาะสม ดังนี้

5.1 มีการปรับเปลี่ยนกระบวนการทัศนเข้าสู่วิถีเกษตรปลอดภัยและเกษตรอินทรีย์ ในภาพรวม ผู้เรียนรู้เห็นว่ามีเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.21$, $S.D.=0.68$) โดยผู้เรียนรู้ในภาคเหนือเห็นว่าการบรรลุผลตามมาตรฐานการเรียนรู้ของหลักสูตรในการปรับเปลี่ยนกระบวนการทัศนเข้าสู่วิถีเกษตรปลอดภัยและเกษตรอินทรีย์มีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.22$, $S.D.=0.69$) และผู้เรียนรู้ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือเห็นว่าการบรรลุผลตามมาตรฐาน การเรียนรู้ของหลักสูตรในการปรับเปลี่ยนกระบวนการทัศนเข้าสู่วิถีเกษตรปลอดภัยและเกษตรอินทรีย์มีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.21$, $S.D.=0.67$) ตามลำดับ

5.2 มีการเสริมสร้างกิจกรรม เพิ่มรายได้ ลดรายจ่าย ลดหนี้สินและลดต้นทุนการผลิต ในภาพรวม ผู้เรียนรู้เห็นว่ามีเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.17$, $S.D.=0.72$) โดยผู้เรียนรู้ในภาคเหนือเห็นว่าการบรรลุผลตามมาตรฐานการเรียนรู้ของหลักสูตรในการเสริมสร้างกิจกรรม เพิ่มรายได้ ลดรายจ่าย ลดหนี้สินและลดต้นทุนการผลิต มีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ใน ระดับมาก ($\bar{X}=4.18$, $S.D.=0.68$) และผู้เรียนรู้ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือเห็นว่าการบรรลุผลตามมาตรฐานการเรียนรู้ของหลักสูตรในการเสริมสร้างกิจกรรม เพิ่มรายได้ ลดรายจ่าย ลดหนี้สินและลดต้นทุนการผลิต มีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.16$, $S.D.=0.73$) ตามลำดับ

5.3 มีการทำแผนปฏิบัติการพัฒนาของตนเอง กลุ่ม/ชุมชนด้านเกษตรปลอดภัยและเกษตรอินทรีย์ในทุกระบบ ในภาพรวม ผู้เรียนรู้เห็นว่ามีเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.12$, $S.D.=0.76$) โดยผู้เรียนรู้ในภาคเหนือเห็นว่าการบรรลุผลตามมาตรฐานการเรียนรู้ของหลักสูตรในการทำแผนปฏิบัติการพัฒนาของตนเอง กลุ่ม/ชุมชนด้านเกษตรปลอดภัยและเกษตรอินทรีย์ ในทุกระบบ มีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.07$, $S.D.=0.80$) และผู้เรียนรู้ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือเห็นว่าการบรรลุผลตามมาตรฐานการเรียนรู้ของหลักสูตรในการทำแผนปฏิบัติการพัฒนาของตนเอง กลุ่ม/ชุมชนด้านเกษตรปลอดภัยและเกษตรอินทรีย์ในทุกระบบมีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.14$, $S.D.=0.74$) ตามลำดับ

5.4 สามารถพึ่งพาตนเอง มีความทุกข์น้อยลง มีความสุขมากขึ้น ในภาพรวม ผู้เรียนรู้เห็นว่ามีเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.24$, $S.D.=0.70$) โดยผู้เรียนรู้ในภาคเหนือเห็นว่าการบรรลุผลตามมาตรฐานการเรียนรู้ของหลักสูตรสามารถพึ่งพาตนเอง มีความทุกข์น้อยลง มีความสุขมากขึ้น มีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.25$, $S.D.=0.63$) และผู้เรียนรู้ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือเห็นว่าการบรรลุผลตามมาตรฐานการเรียนรู้ของหลักสูตรสามารถพึ่งพาตนเอง มี

ความทุกข์น้อยลง มีความสุขมากขึ้น มีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.23$, S.D.=0.73) ตามลำดับ

ตอนที่ 6 ผลกระทบ

ผลกระทบ ได้แก่ การเปลี่ยนแปลงจากการเรียนรู้ระดับบุคคล ระดับกลุ่ม ระดับชุมชนและระดับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏผลดังรายละเอียดในตารางที่ 4.20-4.23

6.1 การเปลี่ยนแปลงจากการเรียนรู้ระดับบุคคล

การเปลี่ยนแปลงจากการเรียนรู้ระดับบุคคล โดยการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏผลดังรายละเอียดในตารางที่ 4.20

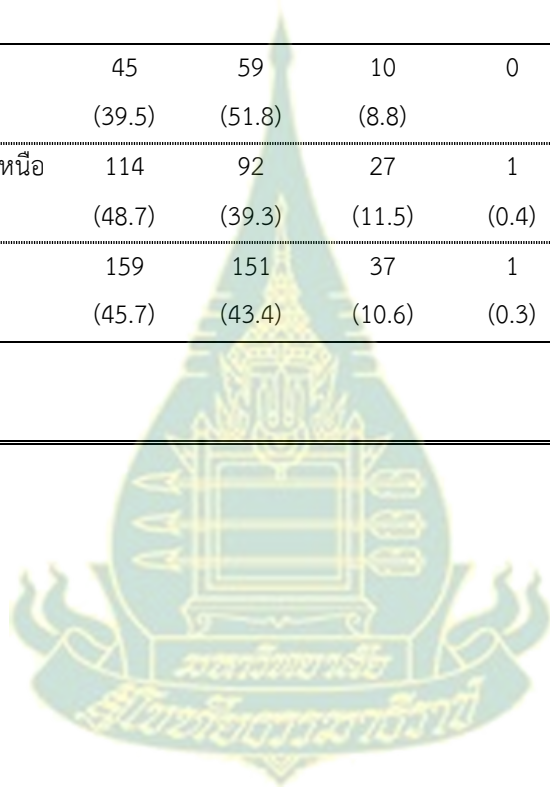

ตารางที่ 4.20 การเปลี่ยนแปลงจากการเรียนรู้ระดับบุคคล

ความคิดเห็น	กลุ่มตัวอย่าง	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	\bar{X}	S.D.	แปลความ
1. ความรู้ด้านเกษตรปลอดภัย	ภาคเหนือ (n=114)	69 (60.5)	42 (36.8)	3 (2.6)	0	0	4.58	0.55	มากที่สุด
	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (n=234)	128 (54.7)	79 (33.8)	26 (11.1)	1 (0.4)	0	4.42	0.72	มากที่สุด
	ภาพรวม (n = 348)	197 (56.6)	121 (34.8)	29 (8.3)	1 (0.3)	0	4.47	0.67	มากที่สุด
2. ทักษะ/ความเห็นด้วยของท่านในการทำเกษตรปลอดภัย	ภาคเหนือ (n=114)	51 (44.7)	58 (50.9)	5 (4.4)	0	0	4.40	0.58	มากที่สุด
	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (n=234)	118 (50.4)	89 (38.0)	26 (11.1)	1 (0.4)	0	4.38	0.72	มากที่สุด
	ภาพรวม (n = 348)	169 (48.6)	147 (42.2)	31 (8.9)	1 (0.3)	0	4.39	0.67	มากที่สุด

ตารางที่ 4.20 (ต่อ)

ความคิดเห็น	กลุ่มตัวอย่าง	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	\bar{X}	S.D.	แปลความ
3. มีทักษะในการทำเกษตรปลอดภัย	ภาคเหนือ (n=114)	45 (39.5)	59 (51.8)	10 (8.8)	0	0	4.31	0.63	มากที่สุด
	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (n=234)	114 (48.7)	92 (39.3)	27 (11.5)	1 (0.4)	0	4.36	0.72	มากที่สุด
	ภาพรวม (n = 348)	159 (45.7)	151 (43.4)	37 (10.6)	1 (0.3)	0	4.34	0.69	มากที่สุด
ภาพรวมการเปลี่ยนแปลงจากการเรียนรู้ ระดับบุคคล							4.40	0.68	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.20 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงจากการเรียนรู้ในระดับบุคคล ผลจากการวิเคราะห์ปรากฏดังนี้

ในภาพรวม ผู้เรียนรู้เห็นว่าการเปลี่ยนแปลงจากการเรียนรู้ในระดับบุคคล มีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.40$, $S.D. = 0.68$) เมื่อพิจารณารายละเอียดในแต่ละความคิดเห็นพบว่า ผู้เรียนรู้เห็นว่าการเปลี่ยนแปลงจากการเรียนรู้ในระดับบุคคล มีความเหมาะสมดังนี้

6.1.1 ความรู้ด้านเกษตรปลอดภัย ในภาพรวม ผู้เรียนรู้เห็นว่าการเปลี่ยนแปลงจากการเรียนรู้ระดับบุคคลในความรู้ด้านเกษตรปลอดภัย มีการเปลี่ยนแปลงโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.47$, $S.D. = 0.67$) โดยผู้เรียนรู้ในภาคเหนือเห็นว่าการเปลี่ยนแปลงจากการเรียนรู้ระดับบุคคลในความรู้ด้านเกษตรปลอดภัย มีการเปลี่ยนแปลงโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.58$, $S.D. = 0.55$) และผู้เรียนรู้ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือเห็นว่าการเปลี่ยนแปลงจากการเรียนรู้ระดับบุคคลในความรู้ด้านเกษตรปลอดภัย มีการเปลี่ยนแปลงโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.42$, $S.D. = 0.72$) ตามลำดับ

6.1.2 ทักษะ/ความเห็นด้วยของท่านในการทำเกษตรปลอดภัย ในภาพรวม ผู้เรียนรู้เห็นว่าการเปลี่ยนแปลงจากการเรียนรู้ระดับบุคคลในด้านทักษะ/ความเห็นด้วยของท่านในการทำเกษตรปลอดภัย มีการเปลี่ยนแปลงโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.39$, $S.D. = 0.67$) โดยผู้เรียนรู้ในภาคเหนือเห็นว่าการเปลี่ยนแปลงจากการเรียนรู้ระดับบุคคลในด้านทักษะ/ความเห็นด้วยของท่านในการทำเกษตรปลอดภัย มีการเปลี่ยนแปลงโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.40$, $S.D. = 0.58$) และผู้เรียนรู้ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือเห็นว่าการเปลี่ยนแปลงจากการเรียนรู้ระดับบุคคลในด้านทักษะ/ความเห็นด้วยของท่านในการทำเกษตรปลอดภัย มีการเปลี่ยนแปลงโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.38$, $S.D. = 0.72$) ตามลำดับ

6.1.3 มีทักษะในการทำเกษตรปลอดภัย ในภาพรวม ผู้เรียนรู้เห็นว่าการเปลี่ยนแปลงจากการเรียนรู้ระดับบุคคลในด้านทักษะในการทำเกษตรปลอดภัย มีการเปลี่ยนแปลงโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.34$, $S.D. = 0.69$) โดยผู้เรียนรู้ในภาคเหนือเห็นว่าการเปลี่ยนแปลงจากการเรียนรู้ระดับบุคคลในด้านทักษะในการทำเกษตรปลอดภัย มีการเปลี่ยนแปลงโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.31$, $S.D. = 0.63$) และผู้เรียนรู้ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือเห็นว่าการเปลี่ยนแปลงจากการเรียนรู้ระดับบุคคลในด้านทักษะในการทำเกษตรปลอดภัย มีการเปลี่ยนแปลงโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.36$, $S.D. = 0.72$) ตามลำดับ

6.2 การเปลี่ยนแปลงจากการเรียนรู้ในระดับกลุ่ม

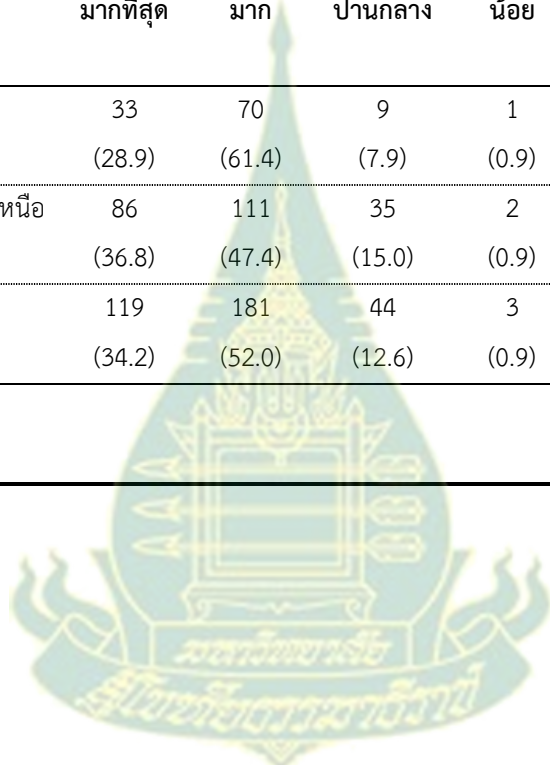
การเปลี่ยนแปลงจากการเรียนรู้ในระดับกลุ่ม โดยการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏผลดังรายละเอียดในตารางที่ 4.21

ตารางที่ 4.21 การเปลี่ยนแปลงจากการเรียนรู้ในระดับกลุ่ม

ความคิดเห็น	กลุ่มตัวอย่าง	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	\bar{X}	S.D.	แปลความ
1. การทำกิจกรรมร่วมกันในกลุ่ม	ภาคเหนือ (n=114)	38 (33.3)	68 (59.6)	8 (7.0)	0	0	4.26	0.58	มากที่สุด
	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (n=234)	92 (39.3)	108 (46.2)	31 (13.2)	2 (0.9)	1 (0.4)	4.23	0.74	มากที่สุด
	ภาพรวม (n = 348)	130 (37.4)	176 (50.6)	39 (11.2)	2 (0.6)	1 (0.3)	4.24	0.69	มากที่สุด
2. ผลสำเร็จของกลุ่ม	ภาคเหนือ (n=114)	30 (26.3)	61 (53.5)	20 (17.5)	3 (2.6)	0	4.04	0.74	มาก
	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (n=234)	80 (34.2)	109 (46.6)	40 (17.1)	4 (1.7)	1 (0.4)	4.12	0.78	มาก
	ภาพรวม (n = 348)	110 (31.6)	170 (48.9)	60 (17.2)	7 (2.0)	1 (0.3)	4.09	0.77	มาก
3. ความสามัคคีร่วมมือกันของสมาชิก	ภาคเหนือ (n=114)	34 (29.8)	62 (54.4)	17 (14.9)	1 (0.9)	0	4.13	0.69	มาก
	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (n=234)	93 (39.7)	100 (42.7)	38 (16.2)	2 (0.9)	1 (0.4)	4.38	0.71	มากที่สุด
	ภาพรวม (n = 348)	127 (36.5)	162 (46.6)	55 (15.8)	3 (0.9)	1 (0.3)	4.18	0.74	มาก

ตารางที่ 4.21 (ต่อ)

ความคิดเห็น	กลุ่มตัวอย่าง	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	\bar{X}	S.D.	แปลความ
4. การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ของสมาชิก	ภาคเหนือ (n=114)	33 (28.9)	70 (61.4)	9 (7.9)	1 (0.9)	1 (0.9)	4.17	0.68	มาก
	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (n=234)	86 (36.8)	111 (47.4)	35 (15.0)	2 (0.9)	0	4.20	0.72	มาก
	ภาพรวม (n = 348)	119 (34.2)	181 (52.0)	44 (12.6)	3 (0.9)	1 (0.3)	4.19	0.70	มาก
ภาพรวมการเปลี่ยนแปลงจากการเรียนรู้ในระดับกลุ่ม							4.18	0.73	มาก

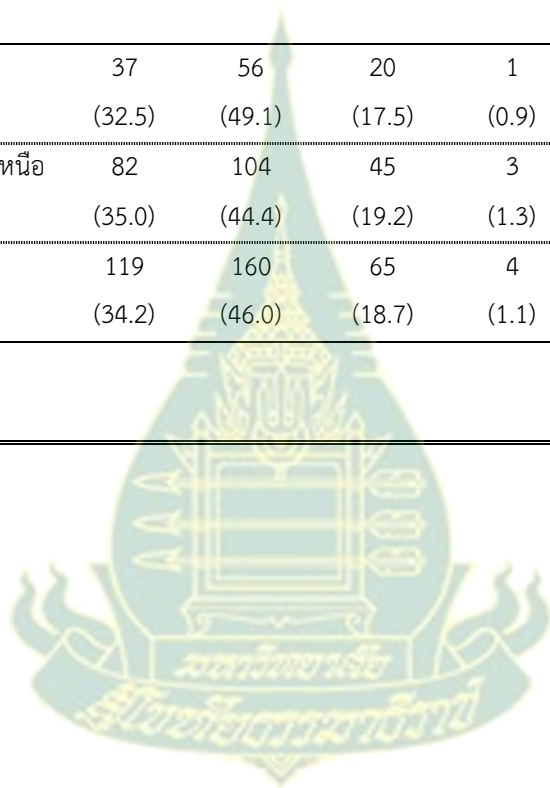

ตารางที่ 4.22 การเปลี่ยนแปลงจากการเรียนรู้ในระดับชุมชน

ความคิดเห็น	กลุ่มตัวอย่าง	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	\bar{X}	S.D.	แปลความ
1. การยอมรับของคนอื่นในชุมชน	ภาคเหนือ (n=114)	30 (26.3)	56 (49.1)	27 (23.7)	1 (0.9)	0	4.01	0.73	มาก
	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (n=234)	79 (33.8)	110 (47.0)	45 (19.2)	0	0	4.15	0.71	มาก
	ภาพรวม (n = 348)	109 (31.3)	166 (47.7)	72 (20.7)	1 (0.3)	0	4.10	0.72	มาก
2. การมีเครือข่ายกับกลุ่มอื่นๆ ในชุมชน	ภาคเหนือ (n=114)	26 (22.8)	50 (43.9)	35 (30.7)	3 (2.6)	0	3.87	0.79	มาก
	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (n=234)	70 (29.9)	118 (50.4)	41 (17.5)	5 (2.1)	0	4.08	0.75	มาก
	ภาพรวม (n = 348)	96 (27.6)	168 (48.3)	76 (21.8)	8 (2.3)	0	4.01	0.77	มาก
3. การมีเครือข่ายกับกลุ่มอื่นๆ นอกชุมชน	ภาคเหนือ (n=114)	25 (21.9)	57 (50.0)	30 (26.3)	2 (1.8)	0	3.92	0.74	มาก
	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (n=234)	71 (30.3)	103 (44.0)	54 (23.1)	6 (2.6)	0	4.02	0.80	มาก
	ภาพรวม (n = 348)	96 (27.6)	160 (46.0)	84 (24.1)	8 (2.3)	0	3.99	0.78	มาก

ตารางที่ 4.22 (ต่อ)

ความคิดเห็น	กลุ่มตัวอย่าง	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	\bar{X}	S.D.	แปลความ
4. การเป็นแหล่งเรียนรู้ของชุมชน	ภาคเหนือ (n=114)	37 (32.5)	56 (49.1)	20 (17.5)	1 (0.9)	0	4.13	0.72	มาก
	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (n=234)	82 (35.0)	104 (44.4)	45 (19.2)	3 (1.3)	0	4.13	0.76	มาก
	ภาพรวม (n = 348)	119 (34.2)	160 (46.0)	65 (18.7)	4 (1.1)	0	4.13	0.75	มาก
ภาพรวมการเปลี่ยนแปลงจากการเรียนรู้ในระดับชุมชน							4.06	0.76	มาก

ตารางที่ 4.23 การเปลี่ยนแปลงจากการเรียนรู้ในระดับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ความคิดเห็น	กลุ่มตัวอย่าง	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	\bar{X}	S.D.	แปลความ
1. การยอมรับของหน่วยงานอื่นๆ	ภาคเหนือ (n=114)	19 (16.7)	63 (55.3)	28 (24.6)	4 (3.5)	0	3.85	0.73	มาก
	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (n=234)	86 (36.8)	98 (41.9)	46 (19.7)	4 (1.7)	0	4.14	0.79	มาก
	ภาพรวม (n = 348)	105 (30.2)	161 (46.3)	74 (21.3)	8 (2.3)	0	4.04	0.78	มาก
2. การทำงานและประสานงานกับ หน่วยงานอื่นๆ	ภาคเหนือ (n=114)	15 (13.2)	64 (56.1)	31 (27.2)	4 (3.5)	0	3.79	0.71	มาก
	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (n=234)	76 (32.5)	110 (47.0)	43 (18.4)	5 (2.1)	0	4.10	0.77	มาก
	ภาพรวม (n = 348)	91 (26.1)	174 (50.0)	74 (21.3)	9 (2.6)	0	4.00	0.76	มาก
3. การเป็นตัวอย่างและต้นแบบให้กับ หน่วยงาน	ภาคเหนือ (n=114)	36 (31.6)	55 (48.2)	19 (16.7)	4 (3.5)	0	4.08	0.79	มาก
	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (n=234)	77 (32.9)	107 (45.7)	42 (17.9)	8 (3.4)	0	4.08	0.80	มาก
	ภาพรวม (n = 348)	113 (32.5)	162 (46.6)	61 (17.5)	12 (3.4)	0	4.08	0.80	มาก

ตารางที่ 4.23 (ต่อ)

ความคิดเห็น	กลุ่มตัวอย่าง	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	\bar{X}	S.D.	แปลความ
4. การให้ข้อเสนอแนะหรือผลักดันในเชิงนโยบายให้กับหน่วยงานอื่นๆ	ภาคเหนือ (n=114)	21 (18.4)	56 (49.1)	34 (29.8)	3 (2.6)	0	3.83	0.75	มาก
	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (n=234)	71 (30.3)	99 (42.3)	56 (23.9)	6 (2.6)	2 (0.9)	3.99	0.85	มาก
	ภาพรวม (n = 348)	92 (26.4)	155 (44.5)	90 (25.9)	9 (2.6)	2 (0.6)	3.94	0.82	มาก
ภาพรวมการเปลี่ยนแปลงจากการเรียนรู้ในระดับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง							4.02	0.79	มาก

